

JOURNALISTI

14
○
2015

Suomen Journalistiliiton
ammattilehti
91. vuosikerta 26.11.2015

Sotatila verkossa

Infosotaa tutkinut
Saara Jantunen päätyi
itse maalitauluksi.

8

tässä lehdessä

○ Espanjalainen verkkolehti El Confidencial teki viime vuonna yli miljoona euroa voittoa. **22**

KUVA: BORJA SÁNCHEZ-TRILLO

○ **ESSEE:** Keskusteluilmapiiri muuttui Ruotsissa nopeasti, kirjoittaa Niina Hyrsky.

12

○ Sanomalta irtisanottu toimittaja Minna Kiistala sanoo, että potkut olivat kuin yksipuolisesti päätetty ihmisuhde. "Meni ruokahalu ja unet, ja piti hengitellä vaan."

36

Poliitikkohan joutuu kauppaamaan itseään vaalikansalle vähintään kerran neljässä vuodessa. Toimittajan ei tarvitse pyrkiä miellyttämään ketään. Jos totuus ei jotakuta lukijaa miellytä, se on hänen ongelmansa ja häpeänsä.

Toimittaja Yrjö Rautio
Helsingin Sanomissa 12. marraskuuta

Ei ole siis merkityksetöntä miten käytäydymme, kun kirjaudumme sosiaaliseen mediaan. Meillä kaikilla – medioilla, yrityksillä, poliitikoilla ja aivan tavallisilla ihmisillä – on vastuu siitä,

ettemme tee internetistä oikeassa olemisen mediaa vaan ylläpidämme siellä kuuntelun kulttuuria.

Vapa Median kehitysjohtaja Ilona Hiila
Markkinointi&Mainonnassa 18. marraskuuta

Sosiaalisessa mediassa nousi keskustelu siitä, että näitä Beirutin uhreja media ei edes huomannut. Kun kyse on länsimaasta, uutisointi korostuu. Olisi tärkeää, että Pariisin iskujen kautta ihmiset ymmärtäisivät sen, että samanlaisia hirveyksiä tapahtuu muuallakin ja niihin pitäisi kiinnittää

huomiota.

Journalistiikan professori Kaarina Nikunen
MTV:n verkkosivuilla 20. marraskuuta

Pelosta pitää puhua, tehdä tuntematon tunnetuksi. Siksi terroristin kasvot pitää tuoda julki. He ovat vain ihmisiä, jotka voi pysäyttää. Sitä parempi, jos heidät voi tehdä naurunalaiseksi. Pilapiirtäjät ovat sananvapauden eturintamassa, eikä silloin puhuta juma-lanpilkasta, vaan elämän puolustamisesta.

Toimittaja Rauno Lahti
Hämeen Sanomissa 20. marraskuuta

JOURNALISTI

Journalisti Journalisten
Suomen Journalistiliiton
ammattilehti
91. vuosikerta 26.11.2015

TOIMITUS

VASTAAVA PÄÄTOIMITTAJA
/ANSVARIG CHEFREDAKTÖR
Markku Lappalainen 040 586 0613

TOIMITUSSIHTEERI/REDAKTIONS-
SEKRETERARE
Manu Marttinen 050 310 3036

TOIMITTAJAT/REPORTRÄR
Nina Erho 050 379 8155
Manu Haapalainen 050 379 9108
Marja Honkonen (perhevapaalla)

ULKOASU/LAYOUT
Heli Saarela 050 528 5001

TILAUKSET/BESTÄLLNINGAR
YAP tilaajapalvelu 0303 9778
tilaajapalvelu@yap.fi

PAINO/TRUCKERI
I-print Oy, Seinäjoki
ISSN 1236-3596 (painettu/tryckt)
1458-4271 (verkko/nät)

JULKAISIJA/UTGIVARE
Suomen Journalistiliitto
Finlands Journalistförbund
(09) 6122 330, faksi (09) 640 361
PL 50, 00531 Helsinki

etunimi.sukunimi@journalistiliitto.fi
förnamn.släktnamn@journalistiliitto.fi
www.journalisti.fi

KANNEN KUVA: ALEKSI POUTANEN

*Journalisti vaalii
laadukasta journalismia,
sananvapautta ja
alan parhaita perinteitä.
Journalisti tarkastelee
kriittisesti media-alaa
ja sen ilmiöitä.*

MARKKU LAPPALAINEN markku.lappalainen@journalistiliitto.fi

Kun posti ei kulje

Outo arkiamu: Postiluukku ei kolahda pikkutunneilla. Havahdun hetkeksi hereille viiden tienoilla, kuuntelen hiljaisuutta ja jatkan sitten uniani. Posti on lakossa, lehdet eivät liiku. Normaalisti nukun kuin tukki silloin, kun aamulehdenjakajat ovat täydessä työn tuoksinassa. Olen voinut luottaa, että lehti löytyy eteisen kynnykseltä sitten, kun on aika nauttia sen annista aamukahvin kanssa.

Nyt on siis kyse postialan työtaistelusta, umpikujan ajautuneiden tes-neuvottelujen vauhdittamisesta. Työnantaja tavoittelee postin työntekijöiden työehtojen heikentämistä, ja se ei käy Posti- ja Logistiikka-alan Unionille PAU:lle.

Lakko antaa myös vihiä siitä, mihin ollaan menossa, jos hallitusohjelmaan kirjattu postilain uudistus toteutetaan Postin tavoittelemalla tavalla: keventämällä postinjakelun yleis-

luvelvoitetta eli vähentämällä postinjakelupäiviä. Moni saisi turhaan odottaa joka päivä jopakäiväistä lehteään.

”Jos lehtien jakelu tökkii, tilauksetkin ovat uhanalaisia.

Ensi vuoden alkupuolella aktiiviseen valmisteluun tuleva lainuudistus uhkaa vähentää postin jakelupäivien määrän viidestä kolmeen. Se merkitsee suuria vaikeuksia postin jakelussa oleville sanoma- ja paikallislehdille, jotka ovat suuresti riippuvaisia paperilehden tilaajamaksuista ja toimivasta jakelusta. Jos lehtien jakelu tökkii, tilauksetkin ovat uhanalaisia.

Jakelupäivien vähentämistavoite on läheistä sukua postilaisten työtaistelun takana olevalle tavoitteelle. Posti tavoittelee massiivista kulujen vähen-

tämistä, ja siinä kaikki keinot näytettävät luvallisilta, ellei valtio omistajana ryhdy ohjaamaan yritystään, jolla on myös tärkeä julkisen palvelun tehtävä.

Postilain uudistamisen yhteydessä alaa on tarkoitus avata entistä enemmän kilpailulle. On pelättävissä, että tuolloinkin palvelutasoa kirittävä kilpailu kohdistuu ennen muuta kaupunkeihin ja taajan asutuksen alueille, mikä merkitsee muiden alueiden palvelun heikentymistä entisestään.

Sanoma- ja paikallislehtien toimeentulo on vielä pitkään riippuvainen toimivasta jakelusta. Koteihin jaettava paperilehti tuo tuloja, joiden avulla voidaan kehittää digitaalisia lehtiä ja sähköistä jakelua. Monilla alueellisilla ja paikallisilla lehdillä verkkopalvelut ovat kaukana kannattavasta bisneksistä. Asialla on myös sananvapaudellinen ulottuvuutensa: vajavaisen jakeluverkon piirissä asuvien ihmisten tiedonvälityskanavien määrä vähenee.

Parannusta palveluun

Journalistiliiton freelancejäsenten määrä kasvaa. Suomen freelance-journalistit SFJ on yli 1200 jäsenellään liiton neljänneksi suurin jäsenjärjestö.

Kehitys kuvastaa alan tilannetta: vakituisten vähenemisen myötä freelancerien määrä kasvaa. Kuvaavaa on myös se, että uusissa freelancejäsenissä on paljon vasta valmistuneita opiskelijoita ja yt-neuvotteluissa irtisanottuja journalisteja. Joukossa on myös aiemmin järjestäytymättömiä

freelancereita, mikä vahvistaa entisestään liiton freelance-edunvalvonnan perustaa.

Joulukuussa 10-vuotisjuhliiaan viettävä SFJ ja Yleisradiolle töitä tekeviä kokoava Freelancer-ammattiosasto FAO kattavat yhteensä yli 1500 liiton jäsentä. Muun muassa heidän tuekseen kaavailtua palveluyritystä on valmisteltu liiton hallinnossa syksyn mitta. Hanke etenee hallituksen päätettäväksi ensi vuoden alkupuolella.

KASVO

MARIA STENROOS

● 41-vuotias Yleisradion EU-kirjeenvaihtaja Brysselissä.

● Koulutukseltaan yhteiskuntatieteiden maisteri, pääaineena tiedotusoppi. Tehnyt työuransa Ylessä muun muassa politiikantomittajana, kotimaantomittajana, Aamu-tv:n juontajana ja uutispäällikkönä. Työskennellyt pisimpään tv-uutisissa, Brysselissä syyskuusta 2014.

● Harrastaa puutarhanhoitoa, lenkkeilyä, jumppaa, hiihtoa ja lumilautailua. Avioliitossa, 14- ja 12-vuotiaat lapset.

Pikatieä Pariisiin

Ylen kirjeenvaihtaja Maria Stenroos kaasutti Brysselistä yötä vasten terroripaikalle.

JOHANNA POHJOLA, TEKSTI • PIRITA MÄNNIKÖ, KUVA

Tuli äkkilähtö. Ylen Brysselin-kirjeenvaihtaja **Maria Stenroos** oli tuskin ehtinyt kotiin Maltan huippukouksesta, kun uutistoimistot jo sähköittivät Pariisin terrori-iskuista. Puoliltaöin Stenroos ja Svenska Ylen EU-toimittaja hyppäsivät ruotsalaiskollegansa autoon.

”Panimme navigaattoriin Bataclan ja posotimme Pariisiin. Ensimmäinen ajatus oli, että taas”, Stenroos kertoo.

Edellisen kerran hänet lähetettiin vahvistukseksi Pariisiin *Charlie Hebdo* -iskun jälkeen tammikuussa.

Nyt Stenroosia odotti toinen putkeen valvottu yö, sillä Maltalla hän oli seurustellut kollegoiden kanssa aamuun. Pariisiin hän saapui lauantaiyönä puoli kolmelta ja ehti petiin vasta illalla.

TRAGEDIA KONKRETISOITUI heti parkkihallissa, jonne Bryssel-kolmikko pysäköi autonsa. Stenroos kohtasi terrorikonsertista paenneen perheen, joka oli sokissa ja verisissä vaatteissa.

Eristetyn konserttipaikan kupeessa silminnäkijät sen sijaan näyttivät niin uupuneilta, ettei Stenroos tohtinut haastatella heitä.

”Oli vaikea tietää, ketkä olivat oikeasti olleet konsertissa. Joillakin oli useita kertomuksia. He olivat joko sokissa tai muuten sekaisin. Moni haastatteli heitä.”

Aamulla alue täyttyi järkyttyneistä pariislaisista, kukista ja toimittajista.

Suorien tv-lähetysten ohella Stenroos twiittasi ja työsti uutisjutun. Tietoa ranskantaitoinen toimittaja hankki paikallisviestimistä ja Twitteristä. Myös pohjoismaiset

kollegat jakoivat tietojaan, kuten haastattelujen kertomuksia.

Palelemisestaan Stenroos huomasi, että oli räätiväsynyt. Hän poimi viestimistä vain faktat ja jätti kukkapakettien surutekstit lukematta. Se oli itsesuojelua.

”Ihmisten kanssa puhuessa toki tulee tunteita. Tajusin, että tämä on ihan kamalaa. Empatia eroaa kuitenkin siitä, että menee tunteisiin mukaan”, Stenroos sanoo.

”Selvisin keskittymällä työhön. Tiukoissa tilanteissa järki juoksee jopa selvemmin. Kun kesto on rajattu, skarppaa äärimmilleen.”

LAAJA SOKKI, epätietoisuus ja verilätäköt muistuttivat Stenroosia Myyrmanin vuoden 2002 pommi-iskusta, josta hän raportoi Ylen kotimaantoimittajana. Hänestä molemmat ovat mittakaavassaan ainutlaatuisia.

”Panimme navigaattoriin Bataclan ja posotimme Pariisiin. Ensimmäinen ajatus oli, että taas.”

Tosin vuonna 2015 ystävät ja katsojat lähettivät tsemppiviestejä Twitterissä ja Facebookissa.

Paineet purkautuivat öisin. Sunnuntaina Brysseliin palannut kirjeenvaihtaja heräili aluksi tajuamatta, missä oli. Hän uskoo, että alitajunta työstää keikkaa pitkään.

Brysseliin iskut ovat heijastuneet pelkona ja terroriuhkana. Samoin kävi alkuvuonna. Vasta vähän aikaa sitten Stenroos huomasi, ettei enää pälyillyt metrossa.

”Ja nyt tuli sitten tämä.” ●

Sekasorron jälkimarkkinat

Kansalaiset yrittävät rahastaa mediataloja Pariisin terrori-iskun kauhukuvilla.

VIRPI LATVA, PARIISI, TEKSTI • AFP PHOTO/HO, KUVA

Terroristien apureita jah-
taavan poliisin tehtyä
tehoiskun Pariisin paha-
maineiseen lähiöön moni
ikkunastaan tilanteen kuvannut
asukas halusi pistää filmillään
rahoiksi.

BFM-television uutisten toimi-
tuspäällikkö **Hervé Bérout** kertoo
lähiön nuorten kaupan kän-
nykkävideoita takin alta kuin lait-
tomat katukauppiaat.

”Jos filmeissä näkyy poliiseja ja
ampumista, hinta on 500 euroa.
Yleisestä sekasorrosta kuvatut pä-
tkät menevät satasella.”

Béroutin mukaan eräs nuori
sanoi: ”Mä tein sun hommas, mul-
la oli siihen kanttia ja olen työtön.
Media tekee uutiskuvilla rahaa,
miksi en minä.”

Bérout kertoo että BFM-televisio
ostaa silloin tällöin kuvamateriaa-
lia amatööreiltä. Tällä kertaa yhtiö
osti iskussa itsensä räjäyttäneen
terroristin valokuvan tämän tutta-
valta, ei filmejä.

”Emme halunneet lähteä mu-
kaan sokkipätkien huutokaup-
paan. Ostamme vain dokument-
teja, jotka antavat jotakin uutta
tietoa katsojalle.”

BFM-televisiolle tarjottiin yksin-
oikeudella terroristien kohteena
olleen ravintolan vastapäisen baa-
rin turvakameravideota 50 000
euron hintaan. Hervé Bérout kiel-
täytyi, koska pätkä oli liian väkival-
tainen näytettäväksi.

Myös Ranskassa olleet ulkomai-
set tiedotusvälineet ostivat ama-

töörien kuvamateriaalia. Terroris-
tien kohteena olleen konserttitalo
Bataclanin sisältä otettu shokee-
raava kuva ruumiskasasta julkaisi-
ttiin brittilehti *Daily Mail*issa. Myös
BBC:n uutispätkissä näytettiin
paikan päällä olleiden kännykkä-
filmejä.

Tammikuun *Charlie Hebdo* -leh-
den ja juutalaisen ruokamarketin
terrori-iskujen yhteydessä suo-
ria televisiolähetyskiä moitittiin
panttivankien vaarantamisesta ja
poliisin liikkeiden paljastamisesta
uutislähetyskiä tiiviisti seuranneil-
le terroristeille. Nyt lähetys kat-
kaistiin poliisin erikoisjoukkojen
iskun alkaessa.

PARIISIN KESKUSTAAN 13. marraskuuta
tehdyin seitsemän terrori-iskun
jälkeen Ranskaan julistettiin kan-
sallinen hätätila. Poikkeustilassa
poliisin toimivalta laajenee ja sii-
hen kuuluu myös kiistaa herättävä
mediakontrolli. Hallitus aikoo nyt
kumota tämän vuodelta 1955 peräi-
sin olevan sensuuri-pykälän.

Helmikuuhun asti kestäväns kan-
sallisen hätätilan aikana Ranskan
poliisilla on oikeus rajoittaa kansa-
laisten liikkumista, eristää alueita
ja julistaa paikallinen ulkonaliik-
kumiskiello. Lisäksi poliisilla on
valtuudet suorittaa kellon ympäri
kotietsintöjä, takavarikoida aseita,
kontrolloida maan rajan ylittäviä
autoja sekä tarvittaessa ratkaista
asioita sota-oikeudessa. Poikkeus-
tilan ajan poliisi voi myös kantaa
virka-asettaan vapaa-aikanaan.

Kauhukuvia. Pariisin terrori-iskussa 13. marraskuuta murhattiin 129 ihmistä, joista suurin osa Bataclan-klubilla. Kännykkävideon kuvakaappauksessa iskun uhreja Bataclanin edessä.

Mediasensuuria ei tietävästi
missään historian vaiheessa ole
varsinaisesti toteutettu käytännös-
sä, vaikka poikkeustilalaki sen sal-
lii. Hallitus haluaakin nyt kumota
tämän huonosti nykyaikaan sopi-
van pykälän. Asiasta väitellään par-
haillaan parlamentissa.

”Internetin ja reaaliaikaisen tie-
donvälityksen maailmassa media-
sensuurilla ei ole juurikaan merki-
tystä. Varsinkin kun se kohdistuisi
ainoastaan ranskalaisiin tiedotus-
välineisiin”, kommentoi Pantheon-
Assas Paris 2 -yliopiston viestinnän
professori **Emanuel Derieux**.

Hänen mielestään mielenkiin-
toisempi kysymys on lehtien omis-
tuspohja ja sen kautta ilmenevä
itsesensuuri. Derieux viittaa viime
vuosina Ranskassa tapahtuneeseen
rajuun media-alan yritysten keskit-
tymiseen. Mediajättien rinnalla ei
paria poikkeusta lukuunottamatta
enää juurikaan ole itsenäisiä tiedo-
tusvälineitä. ●

janne.saarikivi@helsinki.fi
KIRJOITTAJA ON KIELITIEHEN TUTKIJAKI, JOKA ON TOIMINUT PROFESORINA HELSINGIN YLIOPISTOSSA SEKÄ PARNASSON JA HELSINGIN SANOMIEN KOLUMNISTINA.

Inhottava suvaitsevaisuus

Ajattelen suvaitsevaisuutta, rasismia, inhoa. Ja mediaa. Perussuomalaiset nuoret halusivat järjestää keskustelun feminismistä. Kukaan ei olisi kuullut moisesta keskustelusta, elleivät useimmat keskustelijat olisi kieltäytyneet. Paikalla oli kirjailija **Timo Hännikäinen**, joka tunnetaan radikaaleista mielipiteistä ja humalaisesta nettiörvellyksestä. Feministit eivät halunneet keskustella hänen kanssaan.

Kieltäytymisestä uutisoitiin. Facebookissani peukutettiin boikottia. Eipä annettu fasistin puhua. Rasismille nollatoleranssi. Suvaitsemattomuutta ei pidä suvaita, sanottiin.

NOLLATOLERANSSIA suvaitsemattomuuteen on ennenkin kokeiltu.

Takavuosina väärä puolue voitti Itävallan vaalit. EU yritti lopettaa keskustelun Itävallan kanssa. Turhaan. Samanlaiset puolueet pääsivät pian valtaan muuallakin. Ruotsissa oikeisto ja vasemmisto eristävät yhdessä puolueen, jonka kannatus kasvaa. On haluttu lailla kieltää holokaustin kieltäminen. Ja silti on ihmisiä, jotka eivät usko holokaustiin.

Neuvostoliitossa oli nollatoleranssi fasismia kohtaan. Kaikkea mahdollista alettiinkin pian epäillä fasismiksi. Fasisteja olivat pian kaikki ylipäätään erimieliset.

Yhdysvalloissa taas oli sotien jälkeen nollatoleranssi kommunistille. Siellä pidätettiin **Chaplin** ja **Orson Welles**, koska heillä oli vasemmistosympatioita. Demokraattiseenkin yhteiskuntaan syntyi nopeasti urkkimisjärjestelmä ja ajatuspoliisi.

OLEN VAKUUTTUNUT siitä, että rasis-

mi on typerää ja väärin. Mutta olen vakuuttunut siitäkin, että puoluekanta tai yksi mielipide ei kerro kenestäkään juuri mitään. Niiden takana on aina ihmisiä, jotka muistuttavat meitä itseämme.

Keskustelu, jossa kaksi samanmielistä feministiä keskustelee feminismistä, on identiteetin vahvistamista. Yhteiskunnallista keskustelua se ei ole. Sellaiseen tarvitaan erilaisia maailmankuvia. Mutta onko kellään enää halua oikeaan keskusteluun A2-teemaillaan huuteluorgioiden sijasta.

Tiedämme toisistamme intiimimpiä asioita kuin ennen. Ystävällinen naapurimme onkin mahdollinen rasisti. Hän on jäsenenä Facebook-ryhmässä, jossa peukutetaan **Jussi Halla-ahoa**.

Emme osaa vielä elää näiden entisten salaisuuksien kanssa. Leimaamme, hakeudumme omiimme luo peukuttamaan. Luulemme, että ihminen on sillä selitetty, että tiedämme hänestä yhden asian. Mikä pahinta, kieltäydymme tapaamasta somekupan toisin ajattelevia todellisuudessa.

IHMINEN hakeutuu luonnostaan kaltaistensa seuraan. Suvaitsevaisuus on epämiellyttävää. Ja silti suvaitsevaisuus on maailmassa välttämätöntä, sillä ilman sitä ei meillä ole mitään toivoa.

Suvaitsevaisuuden ihanuuden sijaan tulisikin saarnata suvaitsevaisuuden inhottavuutta, välttämättömyyttä ja velvoittavuutta.

Kerran kulki maan päällä mies, joka ei ollut mikään jeesustelija. Häneltä kysyttiin, tuleeko pahalle antaa anteeksi ihan seitsemän kertaa. Se ei riitä, vastasi mies.

Olen varma, että tämä mies ei osallistuisi boikotteihin, vaan kuuntelisi jokaista vakavasti ja ajatuksella. ●

Yhteisellä asialla. Saara Jantunen näkee tutkijat ja toimittajat ammatillisina sisaruksina, koska kummatkin tekevät työtään julkisesti, kenen tahansa kritisoitavaksi.

Journalismin puolustaja

Riippumaton media on osa Suomen informaatiopuolustusta, sanoo tutkija Saara Jantunen. Median pitäisi nyt lopettaa yleisön kosiskelu ja miettiä, mitä yhteiskunta tarvitsee.

ANNA-SOFIA NIEMINEN, TEKSTI • ALEKSI POUTANEN, KUVAT

Medialla on ongelma, eikä siihen ole helppoa ratkaisua. Mielipide käy nopeasti ilmi, kun keskustelee sota-

tieteiden tohtorin, Puolustusvoimissa tutkijana toimivan **Saara Jantusen** kanssa. Tuo ongelma on yleisö.

”Ehkä yleisö ei enää ymmärrä – tai onko ikinä ymmärtänytään – mihin journalistiset periaatteet perustuvat”, Jantunen sanoo.

Hänestä ymmärtämättömyys tekee median kritisoimisesta helppoa. Se näkyy esimerkiksi kasvavina vaatimuksina julkaista epäiltyjen raiskaajien nimiä, vaikka eihän media voi levittää vahvistamatonta tietoa.

Tällainen luo tilaa *MV-lehden* kaltaisille julkaisuille, joiden artikkelit muistuttavat ulkoisesti journalismia, mutta joita ei tehdä journalistisin periaattein. Artikkelit saattavat olla täysin tuulesta temmattuja, virheitä ei oikaista, toimitus ei ole sitoutunut *Journalistin ohjeisiin* ja niin edelleen. Silti ne voivat heijastaa lukijan maailmankuvaa, ja juuri sitä ihmiset haluavat medialta, Jantunen sanoo.

Oikea journalismi näyttäytyy vähemmän houkuttelevana, koska se paljastaa asioita, joita yleisö ei halua kuulla. Samaan aikaan journalismi muuttuu Jantusen mukaan suuntaan, jossa sitä on entistä vaikeampi puolustaa. Mediatalot kosiskelevat yleisöä klikkiotsikoilla ja hankkivat tuloja hutaistuilla artikkeleilla.

JANTUSELTA ILMESTYI LOKAKUUSSA kirja Venäjän informaatiopuolustuksesta. *Info-*

sota ei ole objektiivinen akateeminen tutkimus, vaan paikoin hyvinkin oma-kohtainen kertomus siitä, mitä informaatiopuolustusta tarkoittaa Suomessa.

Informaatiopuolustuksesta on kyse esimerkiksi, kun Venäjän ulkoministeri kiistää venäläisjoukkojen sotivan Ukrainassa tai kun Venäjää kritisoivaa tutkijaa mustamaalataan verkossa. Jantunen kirjoittaa kirjassaan, että informaatiopuolustuksesta on ”väkivaltaa, joka kohdistuu ajatteluun ja kykyyn selviytyä henkisesti”.

Kirjan johtopäätös on, että informaatiopuolustusta voidaan torjua vain sen rakenteita paljastamalla. Jantunen mukaan perinteisellä medialla on siinä suuri rooli – tai ainakin pitäisi olla.

”Tuntuu, että tutkivan journalismin tehtäviä on ulkoistettu asian-
tuntijakunnalle.”

99

Ehkä yleisö ei enää ymmärrä – tai onko ikinä ymmärtänytkään – mihin journalistiset periaatteet perustuvat.

Jantunen kokee, että tutkijoiden oletetaan tekevän toimittajien työt, koska toimituksissa ei tällä hetkellä ole tutkivaan journalismiin paljoa resursseja. Kun esimerkiksi Venäjän valtion media kirjoittaa tietyllä agendalla tietyistä asioista, Jantunen mukaan toimittajat tyytyvät usein vain ihmettelemään asiaa. Ihmettelyn sijaan pitäisi yrittää selvittää, mihin Venäjän valtion media pyrkii ja kuka toimintaa organisoii.

Jantunen ajattelee, että hänen tehtävänsä asiantuntijana on kertoa, mikä informaatio sodassa on merkittävää. Aina toimittajat eivät halua kuulla sitä, vaan ”yksityiskohtia ja pintakuohua”. Pohjoista ei välttämättä ole tehty.

”Edelleen tulee puheluita toimittajilta, jotka haluavat tietää, miten trolli tunnistetaan. Se on se sama kysymys, jota minulta kysyttiin yli vuosi sitten.”

[Trollaaminen on sosiaalisessa mediassa tapahtuvaa, poliittisesti motivoitunutta häiriköintiä, painostamista, aggressii-

vista ja/tai toistuvaa käyttäytymistä, jolla pyritään vaikuttamaan keskusteluun.]

On myös hyviä toimittajia, jotka ovat kiinni ajassa ja poliittisessa tilanteessa. Hyvä toimittaja ei pyri objektiivisuuteen sillä, että asettaa kaksi ääripäätä keskustelemaan keskenään, vaan ymmärtää, että venäläisen propagandistin ja suomalaisen asiantuntijan lausunnot eivät ole tasavertaisia.

Vaimus huomioda kaikki näkökulmat yhden artikkelin sisällä on Jantusen mielestä sama kuin vaatisi yhdeltä tutkijalta kommenttia kaikkeen. Häneltäkin on tivattu, miksi hän ei ikinä kritisoi länttä.

”Tällä hetkellä minä tutkin sitä, miten Venäjä käy infosotaa, enkä sitä, miten länsi käy infosotaa”, Jantunen vastaa tivaajille.

Hän on tutkinut Puolustusvoimissa informaatioympäristön ilmiöitä alkuvuodesta 2014 lähtien. Sitä edelsi gradun ja väitöskirjan tekeminen Yhdysvaltojen käymästä informaatio sodasta. Tuolloin Jantunen oli ikään kuin ulkopuolinen

tarkkailija, sillä sota oli kaukana.

Ukrainan sota kuitenkin muutti tutkijan fokuksen. Se tuli lähelle suomalaisia.

”En voi enää olla ottamatta kantaa Venäjän infosotaan, sillä se on ajankohtaista ja merkityksellistä nyt”, Jantunen kirjoittaa *Infosodan* johdannossa.

SAMALLA HÄNESTÄ TULI maalitaulu. ”NATO-kiimainen suvakki.” ”Sotatieteiden tohtori... Hehe. Kaskuei sotataiteiden tohtori.” *MV-lehdestä* löytyy useita tämänkaltaisia luonnehdintoja Jantusesta. Kommentteissa kyseenalaistetaan nuoren naisen pätevyys sotatieteilijänä ja toivotaan hänen tulevan raiskatuksi.

MV-lehden jutut ja kommentit ovat vain jäävuoren huippu. Jantusta mustamaalataan jatkuvasti esimerkiksi sosiaalisessa mediassa. Hän kutsuu hyökkäystä vastakampanjaksi, jolla hänet halutaan hiljennettää. Jantunen sanoo, ettei ota hyökkäystä henkilökohtaisesti.

”Totta kai siitä tehdään niin henkilö-

Painostus julkiseksi. Saara Jantunen ei aio lopettaa informaatioidankäynnin tutkimista painostuksen takia. ”Teen kaikesta painostuksesta julkista, kerään siitä todisteet ja selvitän, kuka siellä taustalla on.”

kohtainen kuin voidaan, koska siten psykologinen vaikuttaminen toimii, mutta se ei ole henkilökohtaista.”

Jantunen on maalitaulu, koska hän työskentelee puolustusvoimissa ja hänellä on painoarvoa turvallisuuspoliittisessa keskustelussa. Hyökkäys tarkoittaa, että hän on paljastanut jotain, jolla on merkitystä. Hänet halutaan hiljentää.

”Tyypillisesti hyökkäys ei kohdistu ihmiseen henkilöä, vaan ammattikuntaan tai ehkä suurempaan ilmiöön, kuten sananvapauteen.”

Myös toimittajia on joutunut lokakampanjan uhreiksi. Jantunen kirjoittaa kirjassaan erityisesti Yle Kioskin toimittajasta **Jessikka Arosta**, joka pyysi Ylen verkkosivuilla lukijoilta kokemuksia Venäjä-mielisten trollaamisesta. Siitä alkoi uhkailu ja mustamaalaaminen.

”Tällaisille toimittajalle ei pidä sanoa, että älä lue niitä juttuja, eikä pidä sanoa, että älä välitä. Se ei auta, koska toimittaja lukee ne jutut ja välittää”, Jantunen sanoo.

JANTUNEN EI MAALAA ruusuista kuvaa mediasta ja sen toimintaympäristöstä. On journalismia ymmärtämätön yleisö, asiantuntemattomia toimittajia, klikkauksien perässä juoksevat mediatalot ja hyökkäyksiä asiantuntevia toimittajia haastateltavia kohtaan.

Hänen mielestään mediaa pitää kriti-

soida, sillä se tekee journalismista parempaa. Samalla hän puolustaa mediaa.

”Riippumaton ja terve kotimaisen median kenttä on osa demokraattisen yhteiskunnan puolustusta, informaatiopuolustusta”, Jantunen kirjoittaa kirjassaan.

Siksi hän antaa tämänkin haastattelun, vaikka tietää, että jokaisen haastattelun jälkeen joku provosoi häntä tai vääristelee hänen sanojaan. Haastattelujen lopettaminen tarkoittaisi, että lokakampanjalla painostaminen on tehonnut.

Jantunen mielestä kannattaa kuitenkin valita keskustelunsa. Provosointiyritykset voi ohittaa. Sen sijaan on tarpeellista ottaa väärää tietoa esimerkiksi sosiaalisessa mediassa. Lokakampanjoista kannattaa kertoa analyttisesti.

Tärkeää on tietysti myös tukea informaatioidankäynnin tutkimista. Jantunen sanoo, että toimittajaa pitää ymmärtää, jos tämä uupuu lokakampanjaan. Samalla pitää kuitenkin miettiä, miten toimittajan saamia tietoja hyödynnetään. Se viestii toimittajallekin, että tämän työ on arvokasta. Toimittaja ei ole ajojahdin kohteena turhaan, vaan hän on saanut tietoonsa jotain yhteiskunnallisesti merkittävää. Siihenhän journalismi tähtää, Jantunen huomauttaa.

”Median pitäisi ehkä lakata kysymästä yleisöltä, mitä se haluaa, ja miettiä, mitä yhteiskunta tarvitsee.” ●

SAARA JANTUNEN, 35

● Puolustusvoimien tutkija alkuvuodesta 2014 lähtien. Analysoi työssään informaatioympäristöä.

● Kirjoittanut populaarin tietokirjan *Infosota*, joka ilmestyi lokakuussa. Kirja käsittelee Venäjän informaatioidankäyntiä.

● Väitteli Maanpuolustuskorkeakoulussa sotatieteiden tohtoriksi kesällä 2013.

● Opiskeli aiemmin englantilaista filologiaa Hollannissa ja Helsingin yliopistossa, josta valmistui filosofian maisteriksi 2008. Tutki sekä gradussa että väitöskirjassa Yhdysvaltojen armeijan viestintää.

● Työskenteli englannin opettajana 2008–2013.

● Suorittanut vapaaehtoisen varusmiespalveluksen 2004–2005, jolloin kiinnostui informaatioympäristöstä. Sotilasarvoltaan kersantti.

● Asuu Helsingissä.

Ääripäiden yhteentörmäys

ESSEE

NIINA HYRSKY

niina.hyrsky@formin.fi
KIRJOITTAJA ON LEHDISTÖ- JA
KULTTUURIVIRKAMIES SUOMEN
TUKHOLMAN SUURLÄHETYSTÖSSÄ.

Ruotsissa maahanmuutto-keskustelun sävy on muuttunut nopeasti. Ennen toimittaja menetti uskottavuutensa, jos ei mahtunut raamien sisään. Nyt mielipidekäytävä on paljon tilavampi, kirjoittaa Niina Hyrsky.

En olisi uskonut vuosi sitten, että media raportoiti päivää toiseen maahanmuuton ongelmista ja maan rajojen kiristämisestä.

Tämähän on Ruotsi, humanitäärinen suurvalta, avoin ja suvaitsevainen yhteiskunta, jonka edellinen pääministeri kehotti kaikkia avaamaan sydämensä pakolaisille.

Vuosi sitten käydyissä valtiopäivävaaleissa maahanmuuttopolitiikka loisti poissaolollaan. Aihe ei ollut tärkeä mediassa tai vaalipuheissa. Paitsi ruotsidemokraateille, joita ei tavallaan laskettu.

Ruotsidemokraattien vaalimenestys muutti tilannetta. Mielipidekyselyiden mukaan kansalaiset pitävät maahanmuuttokysymystä tärkeänä ja median käsittelyä. Juttuja on tehty muun muassa koulujen ja kuntien vaikeuksista sijoittaa uusia maahantulijoita, paperittomista katulapsista ja kaduilla nukkuvista romanikerjäläisistä, turvapaikanhakijoiden vastaanottoon liittyvästä bisneksestä ja poliisin resurssipulasta.

KUN VÄLIMEREN PAKOLAISKRIISI ylsi tänne Pohjolaan, maahanmuutto on hallinnut mediakeskustelua. Mutta miksi vasta nyt, ruotsalaismediassa kysellään. Miksi maahanmuutosta ei ole keskusteltu aiemmin, jolloin epäkohtiin olisi ehkä ehditty puuttua?

Syylästä ei ole etsitty vain valtaapitävistä, vaan myös peilistä. Viime aikoina moni toimittaja on sanonut, että Ruotsissa on harjoitettu itsesensuuria maahanmuuttoasioissa.

Ilmiöön viitataan usein metaforalla äsiktsskorridor – mielipidekäytävä. Käsitteen teki tunnetuksi valtiotieteilijä **Henrik Oscarsson** pari vuotta sitten. Se tarkoittaa rajoitettua tilaa, jonka sisälle julkisen mielipiteen on mahdollista. Jos toimittaja ei mahdu käytävään, hän menettää journalistisen uskottavuutensa.

MIELIPIDEKÄYTÄVÄN AHTAUTTA maahanmuuttokeskustelussa ovat valitelleet etenkin monet oikeistomedian pääkir-

KUVA: PIA LUNDSTRÖM

joitustoimittajat. Yksi tunnetuimmista ja kovaaäänisimmistä on *Göteborgs Postenin* politiikan toimittaja **Alice Teodorescu**, itsekin siirtolaistaustainen. Hänen mukaansa Ruotsissa ei ole saanut avoimesti keskustella maahanmuutosta leimautumatta rasistiksi tai ruotsidemokraatiksi. Erityisen kiellettyä aiheena hän pitää keskustelua siitä, kuinka paljon maahanmuuttajia Ruotsin yhteiskunta kestää.

Samalla linjalla on ollut myös **Hanne Kjölle**r *Dagens Nyheterissä*. Hänen mukaansa vasemmistomedia teila nopeasti kaikki maahanmuuton epäkohtiin tarttuvat arviot. Teilaamisen ”peruspakettiin” kuuluu toimittajan leimaaminen ruotsidemokraattien suuntaan kulkijaksi. ”Premiumpaketissa” matkustetaan 1930-luvun Saksaan saakka, Kjölle kirjoittaa.

Expressenin pääkirjoitustoimittaja **Anna Dahlberg** on puolestaan arvioinut, että Ruotsi pelkää totuuden puhujia. Hänen mielestään Ruotsissa esimerkiksi tutkija ei saa sanoa, että laajamittainen maahanmuutto ja hyvinvointivaltio eivät sovi yhteen.

Dahlberg on myös syyttänyt sosiaalidemokraatteja lähellä olevaa *Aftonbladetia* siitä, että Ruotsin julkinen keskustelu on krampissa.

Vasemmistomediassa ulostuloja on pidetty hurskasteluna. Niiden tarkoituksena on pidetty pyrkimystä normalisoida rasismia ja pedata poliittisesti eristettyjen ruotsidemokraattien hallituskelpoisuutta. Vasemmistomediassa on myös kyseenalaistettu koko mielipidekäytävän olemassaolo ja korostettu mielipiteiden eroa.

Esimerkiksi *Aftonbladetin* pääkirjoitus-toimittajan **Karin Petterssonin** mielestä *Expressenin* kollega Dahlberg on oikeistointoilija, joka kalastelee klikkauksia ja ”aktivoi spekulatiivisella retoriikallaan koko netin rasistikaartin”.

SUOMALAISEN MEDIAN kasvatille tämä keskustelu näyttäytyy kiivaana ja värikkäänä. Henkilökohtaisiakaan sivalluksia ei säästellä. Toisin kuin Suomessa, pääkirjoitukset ovat Ruotsissa yleensä toimit-

Jos toimittaja ei mahdu mielipidekäytävään, hän menettää uskottavuutensa.

tajien omissa nimissä ja monet pääkirjoitustoimittajat ovat vaikutusvaltaisia julkikkia.

Usein kiistat jatkuvat printin jälkeen myös televisiossa ja Twitterissä tai niistä tehdään seuraavan päivän uutisia.

Marraskuun alussa mielipidekäytäväkeskustelu sai aivan uutta puhtia, kun *Expressenin* **Charlotte Marteus** kirjoitti hätkähdyttävän omakohtaisen pääkirjoituksen otsikolla ”Minä olen mielipidekäytävä”.

”Minä olen itse ollut pystyttämässä käytävää, joka on estänyt rakentavan keskustelun maahanmuutosta ja integraatiosta”, Marteus kirjoittaa.

Hän kertoo aloittaneensa käytävän rakentamisen jo vuonna 2002, jolloin ruotsidemokraatit tulivat maan poliittiselle kartalle ja Tanskasta levisi Ruotsiin kaikuja islamfobiasta.

Marteuksen mukaan hänen tehtävänä toimittajana oli kaksijakoinen: yhtäältä piti varoittaa yleisöä ruotsidemokraateista ja haukkua ”maalaistollot”, jotka harkitsivat puolueen äänestämistä.

Toisaalta piti lyödä niitä muita toimittajia tai debatoijia, jotka kirjoituksillaan tai sanavalinnoillaan saattoivat normalisoida ruotsidemokraattien esiin nostamaa problematiikkaa. Piti lytätä esimerkiksi kaikki tekstit, joissa kyseenalaistettiin Ruotsin kykyä selviytyä suuri pakolaismäärästä lyhyessä ajassa.

Marteuksen mielestä mielipidekäytävästä on ollut hyötyäkin; ”Ruotsista ei

ole tullut Tanskaa”, hän iloitsee. Mutta totea lopuksi, että käytävä on tullut maalle hyvin kalliiksi ja peittänyt yhteiskunnan ongelmia, jotka olisi pitänyt huomata jo kauan sitten.

Moneen muuhunkin ”porvarilliseen” pääkirjoitukseen sisältyy näkemys, jonka mukaan keskustelu maahanmuuton kielteisistä ilmiöistä on Ruotsissa rinnastettu ruotsidemokraattien agendaan taipumiseksi. Sen on pelätty hyödyttävän puoluetta ja ruokkivan rasismia. Ja siksi sitä on vältelty.

Marteuksen kirjoitus poiki paljon jakoa ja keskustelua sosiaalisessa mediassa. *Aftonbladetissa* kirjoitusta luonnehdittiin teennäisen omakohtaiseksi ja Marteusta arvosteltiin siitä, että hän tekee numeron itsestään eikä oikeista asioista.

Tilausta itsetutkiskelulle ilmenee *Aftonbladetin* kyselytutkimuksesta, jossa eri maiden toimittajilta tiedusteltiin näkemyksiä Ruotsin pakolaispolitiikasta ja -keskustelusta. Tanskasta tuli vastaus, että ruotsalaisista on tullut humanismin orjia. Norjalaisen *VG:n* toimittaja puolestaan totesi, ettei Ruotsissa näytä olleen lupaa keskustella maahanmuuton ongelmista, ja että kannen paneminen keskustelulle on vaarallista.

Kansi ei enää ole kiinni, ja ”mielipidekäytävä” on paljon tilavampi kuin vuosi sitten, mutta yksi aihe ei käytävälle mahdu: ruotsidemokraattien poliittisesta eristämisestä ja paaria-asemasta ei valtamediassa keskustella. ●

Vaaran vuosi

Indeksikorotus lähtee taas, ja rahoitusta ollaan muutenkin avaamassa. Haluaako hallitus tiukemman otteen Yleisradiosta?

MANU HAAPALAINEN, TEKSTI • JUSSI JÄÄSKELÄINEN, KUVITUS

On tiistai, lokakuun kuudes päivä. Eduskunnan täysistunto on venynyt pitkälle pimenevään syys-iltaan. Istuntosalina eduskuntatalon remontin ajan tuuraavassa Sibelius-Akatemian konserttisalissa on edustajia paikalla vain kourallinen. Kello 19,56 puheenvuoron saa SDP:n kansanedustaja **Ilkka Kantola**.

Alkaa suuren yleisön silmiltä piiloon jäävä Yle-myrsky.

Kantola on Ylen hallintoneuvoston jäsen ja sen entinen puheenjohtaja. Hänen puheenvuoronsa käsittelee hallituksen eduskuntaan tuomaa esitystä Yle-
veron indeksikorotuksen jäädyttämisestä kulu-
van vuoden lisäksi myös ensi vuodelta.

Aiemmin samana päivänä käsitte-
lyyn on tullut laajempi valtion-
talouden suunnitelma. Se kos-
kee pidempää aikavä-
liä, vuosia 2016–2019. Jo siinä hallitus on
esittänyt, että in-
deksikorotuksesta
luovuttaisiin koko
mainitun ajanjak-
son osalta. Samalla
hallitus ehdottaa,
että Ylen rahoitus
siirrettäisiin
budjettikehyksen
ulkopuolelta
kehyksen
sisään.

Tämä mahdollistaisi rahoituksen tason säännöllisemmän poliittisen harkinnan.

Vuoden 2012 Yle-lakia säädettäessä vuo-
sittaiseksi tarkoitetun korotuksen tarkoi-
tus on ollut kompensoida inflaatiota, siis
nousevia menoja. Kantola on tuohtunut
kaikesta tästä, ja erityisen tuohtunut hal-
lituksen menettelytavasta, sillä se kertoo
jostakin paljon syvemmästä.

Yle on eduskunnan radio. Vaaleilla
valittujen kansanedustajien on tarkoitus
päättää sen asioista keskustelujen jälkeen
yksimielisesti, parlamentaarisesti. Tämä
varmistaa sen, että Ylestä ei tule hallituk-
sen äänitorvea. Nyt Sipilän hallitus on
tehnyt juuri päinvastoin. Se on tuonut
indeksijäädytyksen eduskuntaan ennalta
kyselymättä. Se on ennenkuulumatonta.

Sosiaalidemokraattien **Antti Lindt-
man, Maarit Feldt-Ranta, Pia Viitanen,
Krista Kiuru ja Eero Heinäluoma** jatka-
vat Kantolan perään samalla asialla. He
vaativat, että Yleä koskevat muutokset on
käsiteltävä parlamentaarisesti, ei ilman
neuvottelua niin kuin nyt on käymässä.
Liikenne- ja viestintäministeri, keskus-
tan **Anne Berner** ei ole istunnossa läsnä.
Demariryhmä tekee harvinaislaatu-
isen esityksen Yle-asian jättämiseksi pöydälle.
Se menee yllättäen läpi.

YLEÄ KÄSITELLÄÄN uudestaan lokakuun
14. päivän istunnossa. Nyt ministeri Ber-
nerkin on läsnä. Keskustelu jatkuu kiiva-
na. Berner korostaa vaalivansa Ylen riip-
pumattomuutta. Hallituspuolueidenkin
edustajista esimerkiksi Ylen hallintoneu-
voston nykyinen puheenjohtaja, perus-

suomalaisten **Kimmo Kivelä** käyttää
vahvan puheenvuoron Ylen riippumatto-
muuden tukemiseksi.

Anne Berner on aiemmin ilmoittanut,
että Ylen asemaa ja rahoitusta selvittävä
parlamentaarinen työryhmä aloittaa
työnsä vuoden 2016 alussa, aiemman,
median tilannetta yleisemmin pohti-
van **Anssi Vanjoen** työryhmän jatkoksi.
Opposition riveistä kummastellaan aja-
tusta, että Yleä alettaisiin pohtia parla-
mentaarisesti vasta päätösten ollessa jo
tehtynä. Berner ja hallitus taipuvat aika-
lisään.

Pari päivää myöhemmin Yle-työryhmän
ilmoitetaan aloittavan etuajassa. Mediassa
uutisoidaan ryhmän työn aikaistuneen,
mutta syyt jäävät useimmilta kertomatta.
Ryhmän puheenjohtajaksi tulee kokoo-
muksen **Arto Satonen**.

MUUTAMAA VIIKKOA myöhemmin liiken-
ne- ja viestintäministeri Anne Berner
myöntää, että hallituksen toimissa oli
hätköintiä.

”Hallitus olisi voinut koordinoida ja tie-
dottaa paremmin. Oma käsitykseni on,
että Ylen ensi vuoden indeksijäädytykses-
tä on yksimielisyys, että olisi kohtuu-
tonta olla sitä tässä taloustilanteessa
jäädyttämättä. Ehkä enemmän on kyse
menettelytavasta ja siitä missä vaiheessa
kukin on päässyt asiaan vaikuttamaan”,
Berner sanoo *Journalistille* marraskuun
alussa.

Parlamentaarisen työryhmän
vaikutusvalta tulee useimpien
tätä juttua varten haastateltujen

**”Suurin huolenaihe on, että nykyisissä hallitus-
puolueissa on halua luopua Ylen riippumatto-
muuden taanneista parlamentaarisen yksimielii-
syyden periaatteista.**

Atte Jääskeläinen, vastaava päätoimittaja, Yle

”Sikälikin kyse on tosi isosta asiasta. Juha Sipilä ja Anne Berner ovat tulleet politiikkaan yritysmaailmasta. He haluavat muuttaa yhteiskuntajärjestelmämme, ja Yle on tästä kuviosta vain pieni osa.

Maarit Feldt-Ranta, Ylen hallintoneuvosto ja SDP

päättäjien mukaan olemaan suuri. Paineita rahoituksen jäädyttämiseen ja tehtäväkentän rajoittamiseen tulee niin Ylen aluetoimitusten vahvaa verkkouutistointia kritisoivalta sanomalehtialalta kuin hallituspuolueiden edustajiltakin. Nämä näkevät Ylen liian vahvan aseman osaltaan syövän kaupallisen median toimintamahdollisuuksia.

Yle-työryhmän aikaistamiseen eduskunnassa vaikuttanut hallintoneuvoston jäsen Maarit Feldt-Ranta pitää Ylen tilanetta vakavana.

”Ylen riippumaton tiedonvälitys on kansallisuusomaisuutta. Nyt hallitus on jo ottanut Ylen rahat oman peukalonsa alle. Teetkö Ylen toimittajana kriittisiä juttuja vaikkapa **Alexander Stubbista**, jos hän istuu palkkapussisi päällä?”

Feldt-Ranta mainitsee **Juha Sipilän** kuuluisan televisiopuheen varoittavana esimerkkinä siitä, miten Ylessä ollaan jo nyt varpaillaan.

”Pääministeri ilmoittaa tulewansa Ylelle puhumaan poliittisen tietoisuuden, samaan aikaan kun hallitus on tekemässä ratkaisua Ylen tulevaisuudesta. Asiat ovat politiikassa sitä miltä ne näyttävät. Se näytti tosi pahalta.”

YLEN UUTIS- JA AJANKOHTAISTOIMINTAA johtava **Atte Jääskeläinen** on toista mieltä Sipilä-keissistä. Hän huomauttaa, että länsimaissa ei ole poikkeuksellista, että valtionpäämies pitää puheen kansalle. Se ei tarkoita, että tällä olisi sananvapauden monopoli, Jääskeläinen jatkaa.

”Hetimitä Sipilän puheen jälkeen meillä oli keskustelu, jossa oli äänessä eri puolueiden ja ammattijärjestöjen edustajia sekä päätoimittajia, kaikki arvioimassa puhetta. Seuraavana päivänä meillä oli tunti-kausia suoraa lähetystä palkansaaajajärjestöjen mielenilmauksesta. Myös sieltä puheet välitettiin suorina ja sensuroimat-

tomana. Yleä tässä asiassa moittivilla on poliittinen agendansa.”

Siitä Jääskeläinen on opposition Yle-falangin kanssa samaa mieltä, että Ylen tilanne on juuri nyt hankala. Onko liioiteltua sanoa, että Yle on vaarassa?

”Ei se ole liioiteltua. Suurin huolenaihe on juuri se, että nykyisissä hallituspuolueissa on halua luopua Ylen riippumattomuuden taanteista parlamentaarisen yksimielisyyden periaatteista. Voi olla, että tämä porukka onkin ensi keväänä valmis ajamaan enemmistöpäätöksellä tahtonsa läpi. Toivon, että Yle-työryhmän aikaistaminen ilmentäisi tässä asiassa katumusta.”

MITÄ YLEN varalle sitten on luvassa? Aina-kin sitä koskevassa keskustelussa on tapahtunut lyhyessä ajassa paljon. *Journalisti* 14/2014 kirjoitti Ylen tilanteesta laajasti viimeksi vuosi sitten. Silloin vuoden 2015 indeksijäädytyksestä puhuttiin isona, ainutkertaisena asiana. Nyt indeksin jäädyttäminen vuodeksi 2016 tuntuu olevan lähipuutojuttu ja Ylen murheista pienimpiä, kysyi asiaa keneltä vain.

Nyt kysymys on siitä, pysykö Yle-veron määrä entisellään, ja karsitaanko Ylen tehtäviä. Hurjimmillaan kyse on siitä, kuka Ylestä päättää.

Vähintään kyse on siitä, kuinka usein Ylestä pitää päättää: Uusi Yle-vero tuli voimaan vasta vuoden 2013 alussa. On asiasta mitä mieltä hyvänsä, on ainakin kummasteltava sitä, miten usein Yle-asiaa jumpataan. Kun Ylen tehtävän ja rahoituksen mahdollista muutostarvetta pohditi työryhmä saa työnsä valmiiksi keväällä, on syytä toivoa, että se saa aikaan jotakin kestävää.

Työryhmässä on toisaalta Yle-kriittisiä ääniä kuten **Teuvo Hakkarainen** ja kokoomuksen **Eero Lehti**, toisaalta kokeineita, Yle-myönteisinä tunnettuja päättä-

jiä Heinäluomasta ja Kiurusta vihreiden **Outi Alanko-Kahiluotoon**. Perussuomalaistenkin toinen edustaja on Hakkarais-
ta paljon maltillisempi **Ritva Elomaa**.

”Puoluetamme käsitellään Ylessä usein epäasiallisesti, yhtenä sketsinä. Myös äänestäjiltä tulee painetta, että Ylen olisi käsiteltävä perussuomalaisia ja vaikkapa maahanmuuttoa eri sävyssä. Silti olen sitä mieltä, että perussuomalaisten on opittava sietämään kritiikkiä. Ylen riippumattomuus on tärkeää, vaikka toivonkin, etteivät sen vaalimat suomalaiset arvot katoa monikulttuurisuuden alle”, Elomaa sanoo.

Anssi Vanjoen laajemman mediatyö-

ryhmän työ valmistuu vielä tämän vuoden puolella. Sen ajatukset otetaan huomioon Yle-ryhmässäkin. On mielenkiintoista nähdä, miten sen mietinnöissä kuuluu esimerkiksi liian vahvaa Yleä viime vuodet eli laskukauden ajan kritisoiden sanomalehdistön ääni.

”Ylen indeksikorotuksen määrä on noin kuusi miljoonaa Ylen vuosittaisesta 470 miljoonasta. Ei sen jäädyttäminen muuta Ylen riippumattomuutta mihinkään”, sanoo työryhmää vetävä kokoomuksen **Arto Satonen**.

”Mutta kyllä kokoomuksen huolenaihe on, miten tässä maassa säilyy monipuolinen tiedonvälitys. Olemme todella huolissamme kaupallisen printtimedian tilanteesta. Kaupallisen median suurimmat haasteet eivät liity Yleen, mutta tiettyjä rajapinta-asioita ryhmässä on syytä arvioida, nettijulkaisemista, somea ja muuta.”

MINISTERI ANNE BERNER vakuuttaa, että hallitus ei suunnittele mitään Yle-vallankaappausta.

”En missään tapauksessa haluaisi Ylesta hallituksen radiota, en haluaisi sitä vastuuta, enkä näe että se olisi demokratian näkökulmasta mitenkään mahdollista. Mutta Yle saa vuosittain puoli mil-

jardia rahoitusta, jota yhteiskunta kantaa verona kansalaisilta. Ylen asema on joka tapauksessa mittava, ja jatkossakin merkittävä. Yhteiskunnan, hallituksen ja eduskunnan tehtävä on myös pitää huolta, ettemme koskaan ole vain yhden median varassa. Hallituksen tehtävä ei tietenkään ole tehdä ansaintalogiikkaa, mutta on huolehdittava riittävän tasapuoliset edellytykset. Siksi näitä asioita nyt taas mietitään.”

Maarit Feldt-Ranta sanoo, että hallituksen kaavailemat Yle-linjaukset ovat osa isompaa kokonaisuutta, suurempaa yhteiskuntajärjestelmän muutosta. Työmarkkinajärjestöjen valtaa vähennetään, sotessa ollaan menossa yksityistämisen suuntaan.

”Sikälikin kyse on tosi isosta asiasta. Juha Sipilä ja Anne Berner ovat tulleet politiikkaan yritysmaailmasta. He haluavat muuttaa yhteiskuntajärjestelmämme, ja Yle on tästä kuvioista vain pieni osa. Siksi en usko hetkeäkään, etteivät he ajaisi Ylen rahoituksen muutoksia läpi. Jos työelämää koskeviin pakkolakeihin rinnastaa, se on helpompaa. Kaksi miljoonaa ihmistä ei lähde torille protestimaan Ylen puolesta. Mutta olisi tärkeää muodostaa laaja poliittinen rintama, ja vaikuttaa siihen, että indeksileikkaus on

tilapäinen.”

YLESSÄ SIIS tuulee, mutta niin tuulee muuallakin.

Yhteiskuntajärjestelmä ja mediakenttä muuttuvat joskus myös arvaamattomaan suuntaan. Vihreiden **Jyrki Kasvi** on hänkin Ylen hallintoneuvoston jäsen. Tietoyhteiskunta-asiantuntijalla, tekniikan tohtorilla ja diplomi-insinöörillä on oma erilainen tapansa hahmottaa Ylen ja kaupallisen median kipeää suhdetta.

Kasvi ei ole niinkään huolissaan Ylestä kuin muusta mediasta. Hän sanoo, että vahvaa Yleä tarvitaan siksi, että muita kotimaisia tiedotusvälineitä ei pian enää ole. Kasvi väittää, että digitaalisen median murroksen suuruusluokkaa ei perinteisissä tiedotusvälineissä vielääkään ymmärretä.

”Meillä ei vuonna 2020 välttämättä ole suomalaista kaupallista mediaa. Jos jostain ei pian tapahdu, niin Sanomatalonkin katolla on silloin Googlen logo. Koska Euroopassa ei ole toimivaa yhtenäistä sisämarkkinaa, Eurooppa antaa ihan itse amerikkalaisten tulla ja syödä meidät. Jos Google, Facebook tai vaikka venäläinen Yandex tulevat hankkimaan perinteisten medioiden arkistot ja sisällöt, silloin me vasta tarvitsemme riippumattonta Yleä.” ●

YLE-TYÖRYHMÄ

● Ylen rahoitusta ja tehtävää arvioivaa työryhmää johtaa kokoomuksen Arto Satonen. Sen jäseniä ovat keskustan Sirkka-Liisa Anttila ja Tuomo Puumala, perussuomalaisten Teuvo Hakkarainen ja Ritva Elomaa, SDP:n Krista Kiuru ja Eero Heinäluoma, kokoomuksen Eero Lehti, vihreiden Outi Alanko-Kahiluoto, vasemmistoliiton Matti Semi, RKP:n Mikaela Nylander ja kristillisdemokraattien Peter Östman. Ryhmän toimikausi päättyy ensi toukuun lopussa. Ryhmä on parlamentaarinen. Se pyrkii saamaan aikaan yksimielisiä ehdotuksia.

VANJOEN TYÖRYHMÄ

● Anssi Vanjoen johtama työryhmä selvittää kotimaisten mediamarkkinoiden tilannetta laajemmin. Työryhmän on tarkoitus saada työnsä valmiiksi vielä tämän vuoden puolella. Yle-ryhmä hyödyntää Vanjoen ryhmän havaintoja soveltuvin osin.

Eronen taas käräjillä

TEKSTI ANNE PENNANEN
KUVAT LEHTIKUVAT

LUKUISIA RAISKKAUKSIA JA IHMISKAA

Vuokra-asuntojen välittäjä ja muusikko

Tero Eronen istui oikeudessa jo 1990-luvun loppupuolella. Hän sai tuolloin ehdollisen vankeustu

Rikos-lehti 28.6.2012

Kunnian kysymys

Toimittajat Paula Sallinen ja Anne Pennanen kirjoittivat vakavista seksuaalirikoksista tuomitusta miehestä ja päätyivät itse oikeuteen syytettynä yksityisyyden ja kunnian loukkauksista.

MANU MARTTINEN, TEKSTI • HELI SAARELA, KUVANKÄSITTELY

Freelancetoimittaja **Paula Sallinen** sai joulukuussa 2012 *Seuran* toimituspäälliköltä **Ari Korvolalta** toimeksiannon. Korvola pyysi Sallista kirjoittamaan *Seuraan* jutun, jossa selvitettäisiin seksuaalirikoksista pitkään vankeusrangaistukseen tuomitun malli- ja viihdebisneksessä toimineen **Tero Eronen** rikosvyyhdin taustoja.

Sallinen ryhtyi toimeen heti vuoden vaihteen jälkeen. Helmikuussa 2013 *Seurassa* ilmestyi juttu otsikolla *Kaunottaret ja pitkä piina*.

Eronen pitkä tuomio ja rikosten karmivat yksityiskohdat olivat nousseet laajasti julkisuuteen jo marraskuussa 2011 ja uudelleen kesällä 2012, kun Erosta vastaan nostettiin lisää syytteitä Helsingin käräjäoikeudessa.

Eronen tuomittiin 13 vuodeksi vankeuteen muun muassa törkeistä raiskauksista, raiskauksista ja törkeästä ihmiskau-

pasta. Hovioikeus alensi tuomiota 10,5 vuoteen heinäkuussa 2013.

Yksi tapauksesta uutisoitunut viestin oli *Rikos-lehti*, Aller Median julkaisema erikoisjulkaisu, jonka päätoimittajana oli **Anne Pennanen**. Lehti ei enää ilmesty.

Kesäkuun lopulla 2012 ilmestyneessä *Rikos-lehden* numerossa 1/2012 kerrottiin Eronen jo 1990-luvulla alkaneesta rikoskierteestä ja käynnissä olleesta oikeudenkäynnistä otsikolla *Lukuisia raiskauksia ja ihmiskauppaa*.

MARRASKUUN 2015 toisilleen entuudestaan tuntemattomat toimittajat päätyivät Helsingin rautatieaseman vieressä sijaitsevaan ravintola Vltavaan juomaan viiniä. Sitä menikin kertaheitolla pari pulloa, koska oli tarvetta "hieman nollata". Toimittajat olivat juuri istuneet yhteensä kuusi tuntia Helsingin käräjäoikeudessa syytettynä kunnianloukkauksista.

Sallinen kertoo, että oikeuden istunnon

piti olla pikkujuttu, mutta se kestikin molempien syytettynä kolme tuntia.

"Ennen oikeudenkäyntiä minua rupe- si jännittämään, että olenko nyt riittävän hyvin valmistautunut. Mietin myös, ovatko Eronen ja hänen asianajajansa keksineet jotain nerokasta, mutta eivät he olleet. En kuitenkaan koskaan pelännyt sitä, että mitä jos minut sittenkin tuomitaan tai että olenko sittenkin tehnyt jonkun rikoksen", Sallinen sanoo.

Toimittajien lisäksi syytettynä oli myös *Seuran* silloinen päätoimittaja **Saija Hakoniemi**. Hän ei halua kommentoida tapausta.

Seiskan entinen päätoimittaja **Marko Petäjäjärvi** sai myös haasteen, mutta Eronen luopui syytteistä häntä vastaan, kun ilmeni, ettei Petäjäjärvellä ollut vastuuta *Rikos-lehdestä*.

VUONNA 2011 VANKEUTEEN tuomittu Eronen oli tehnyt *Seuran* ja *Rikos-lehden*

KAUPPAA!

Vannoo
syyttömyyttään

Kirjoittaa paljastuskirjaa

Erosen lakimiehen Laura Kallioisen mukaan Eronen itse ei näe olevansa syyllinen yhteenkään rikossyyt-
teeseen.

Eronen ilmoitti myös
Erosen oikeuskäsit-

Kunnioittaret ja pitkään

Helsingin hovioikeudessa
ihmiskaupasta sekä
lukuisista seksuaalirikoksista.

Teksti Paula Sallinen Kuvat Kari Hautala

Anna pääsi pakenemaan hotellihuoneesta sen jälkeen kun kaatoi Erosen kyljelleen.

Seura 28.2.2013

jutuista tutkintapyynnön poliisille, mutta Helsingin syyttävävirasto päätti esitut-
kinnan lopettamisesta joulukuussa 2014.

Syyttäjän päätöksen jälkeen Eronen haastoi toimittajat oikeuteen. Eronen syytti Pennasta yksityiselämää loukkaa-
vasta tiedon levittämisestä sekä törkeästä
kunnianloukkauksesta ja Sallista ja Hako-
niemeä törkeästä kunnianloukkauksesta.

Eronen vaati toimittajilta yhteensä
26 000 euron korvauksia henkisistä kär-
simyksistä.

Täysin yllätyksenä Erosen jatkotoimet
eivät tulleet. Sallinen kertoo poliisin va-
roitaneen, että "sinua tullaan varmasti
syyttämään jostakin".

Sallinen pyysi ja saikin Korvolalta kir-
jallisen lupauksen, että lehti kattaa mah-
dollisten oikeustoimien kustannukset. Se
kannatti, sillä helmikuussa 2015 haaste-
mies toi postia.

"Aluksi säikähdin, mutta sitten ajatte-
lin, että onhan tämä rikostoimittajalle

**"Käsiteltäessä tämän
kaltaista rikosasiaa
lehdessä, on sallittua
käyttää melko voi-
makkaitakin ilmaisuja
ilman, että siinä lou-
kataan kirjoituksen
kohteen kunniaa."**

Asianajaja Jussi Haara

aika mielenkiintoista", Sallinen sanoo.

Pennanen ihmettelee, että haastemies
ilmestyi toimitukseen vasta lähes kolme
vuotta jutun ilmestymisen jälkeen.

"Täysin turhaa ajan haaskausta sekä
minulta, juristilta että käräjäoikeudelta.
Tuonkin ajan ja rahan olisi voinut käyttää
toisin", Pennanen sanoo.

MIKÄ EROSTA LOUKKASI niin paljon, että
hän haastoi toimittajat oikeuteen? Tuo-
mioasiakirjojen mukaan Erosen yksityis-
elämää loukkasivat *Rikos-lehden* jutussa
tiedot, joiden mukaan hänen puolisonsa
oli jättänyt avioerohakemuksen ja että
Erosella oli ollut pitkäaikainen venäläis-
syntyinen naisystävä.

Näiden tietojen kertominen "on ollut
omiaan aiheuttamaan vahinkoa ja kärsi-
mystä loukatulle ja häneen kohdistuvaa
halveksuntaa". Tietoja ei olisi myöskään
saanut kertoa, koska "Eronen ei halunnut
tuoda kyseisiä seikkoja julkisuuteen".

Oikeus oli toista mieltä. Tuomion joh-
topäätösten mukaan Erosen avioerosta ja
venäläisestä naisystävästä sai kertoa, kos-
ka Eronen ja naisystävä olivat molem-
mat syytettyinä artikkelissa käsitellyssä
rikosasiassa, mikä kavensi heidän yksityi-
syydensä suojaa.

Törkeänä kunnianloukkauk-
sena Eronen piti *Rikos-lehdessä* jul-

kaistuja tietoja, joiden mukaan Eronen oli syytteesä seksuaalirikoksesta, josta todisteena oli videotallenne. Käräjäoikeus ja hovioikeus hylkäsivät aikanaan kyseiseen videoon liittyvät syytteet ja julistivat videon ja oikeudenkäyntiasiakirjat salaisiksi.

Oikeus kuitenkin katsoo, että Pennanen oli saanut lähteiltään riittävät tiedot, jonka perusteella hänellä ”on ollut vahvoja perusteita pitää esittämäänsä tietoa totena”.

Sanoman asianajajana vuodesta 1990 lähtien toiminut **Markku Hiekkala** tutustui *Journalistin* pyynnöstä tuomioasiakirjoihin.

Hiekkala pitää video-asiaa juridisesti koko tuomion pääkohtana, koska Pennanen ei ole nähnyt videota, vaan hänellä oli siitä vain lähteeltä saadut tiedot. Hiekkala sanoo, että tämän syytekohtan kaahtuminen perustuu siihen, että kirjoitus ei täytä kunnianloukkauksrikoksen yhtä tärkeää tunnusmerkkiä: tahallisuutta.

”Toimittajalla ei ollut perusteita kyseenalaistaa näistä tietoja. Tätä kautta on päädytty siihen, että kunnianloukkauksen edellytyksenä oleva tahallisuus puuttuu”, Hiekkala sanoo.

Syytettyjen toimittajien asianajaja **Jussi Haara** muistuttaa, että Erosen syyksi oli luettu myös muita seksuaalirikoksia, joiden todisteina oli ollut dvd-tallenteita.

”Vaikka tähän lehtiartikkeliin liittyvä videon osalta sekaannus, ei toimittajan menettelyä voitu pitää tahallisenä”, Haara sanoo.

SEURAN JUTUSSA EROSEN kunniaa loukkaasi se, että häntä kutsuttiin *Lerssi-Eroseksi* ja *Porno-Eroseksi*. ”Vastaajat ovat näin kohdistaneet Eroseen halveksuntaa, joka on omiaan aiheuttamaan vahinkoa ja kärsimystä loukatulle”, rangaistusvaatimuksessa todetaan.

Oikeudessa Eronen kertoi tarkemmin, millaista kärsimystä ja vahinkoa lehtijutuista aiheutui hänelle, mutta tämä osa oikeuden istunnosta julistettiin salaiseksi.

Lisäksi Eronen piti juttua loukkaavana ja valheellisenä, koska siinä kirjoitettiin, että ”nuorten naisten unelmat pirstoutuvat säännöllisesti” tai että ”mallipomo sai touhuta likaisia bisneksiään vuosikymmeniä”.

Rangaistusvaatimuksen mukaan ”rikoksella on aiheutettu Eroselle suurta kärsimystä ja erityisen suurta vahinkoa ja rikosta on pidettävä kokonaisuutena arvostellen törkeänä, koska se on olenaisesti haitannut myös Erosen liiketoimintaa.”

Oikeus ei vakuuttunut Erosen näkemyksistä. Se perusteli syytteiden kaatumista muun muassa sillä, että termit *Lerssi-* ja *Porno-Eronen* olivat malli- ja ohjelmatoimistopiireissä Erosesta käytettyjä nimityksiä, eivätkä Sallisen keksimiä. Myöskään jutun muut tiedot eivät olleet miltään osin valheellisia tai muuten loukkaavia, oikeus toteaa.

Jussi Haara muistuttaa, että Erosen omat rikokset ja niiden vakavuus painoivat myös oikeuden päätöksessä.

”Käsiteltäessä tämänkaltaista rikosasiaa lehdessä, on sallittua käyttää melko voimakkaitakin ilmaisuja ilman, että siinä loukataan kirjoituksen kohteen kunniaa”, Haara sanoo.

Tuomion johtopäätöksissä todetaan myös, että kunnialoukkauksrikosten tar koittamaa suojaa ei voida antaa Eroselle sellaista maineenmenetystä vastaan, joka johtuu häneen omista rikoksistaan.

Hiekkala muistuttaa tuomion perusteluissa mainitusta EIT:n linjauksesta vuodelta 2005. Sen mukaan rikos ei ole yksityisasi ja vakaviin rikoksiin syyllistyneen täytyy kestää melko kovaakin kritiikkiä, kun hänen tekemisistään uutisoidaan mediassa.

”Kun rötöstelee, pitää varautua julkisuuteen. Tämä on tärkeä asia sananvapauden kannalta. Jos joku asia koetaan yhteiskunnan kannalta merkitykselliseksi, on enemmän median *velvollisuus* kuin *oikeus* kirjoittaa siitä. Huomiota herättävät törkeät rikosasiat ovat tällaisia”, Hiekkala sanoo.

Hiekkala ihmettelee, että Eronen lähti ajamaan asiaa syyttäjän kielteisen päätöksen jälkeen. Hän ei olisi suositellut kannetta omalle asiakkaalleen.

”Ei kukaan sananvapausjuristi olisi tätä juttua lähtenyt ajamaan edes palkkion toivossa. Lainsäädännön ja oikeuskäytännön kannalta on tehty harkintaa sellaiselta asteelta, joka ei vastaa tämän päivän EIT:n tai Korkeimman oikeuden oikeuskäytäntöä. Tässä on lähdetty rahastamaan”, Hiekkala sanoo.

Journalisti pyysi Erosen asianajalta kommenttia, mutta hän ei reagoanut haastattelupyyntöön.

KAIKKI SYYTTEET toimittajia vastaan kaatuivat. Helsingin käräjäoikeus määräsi Erosen maksamaan Aller Median ja Otavamedian oikeudenkäyntikuluja yhteensä 10 500 euroa. Lisäksi Erosen maksettavaksi määrättiin Sallisen matkakuluja 80 euroa ja korvauksia ansionmenetyksistä 480 euroa.

Toimittajat kertovat, että oikeuden

päätös oli täysin odotettu, mutta viime keväänä alkanut oikeusprosessi oli silti raskas.

”Olin todella helpottunut, sillä tuomion odotteluun meni kaksi viikkoa ja siinä ajassa ehtii käydä kaikenlaisia vaihtoehtoja läpi”, Pennanen sanoo.

”Olin helpottunut, vaikka tulos oli odotettu. En olisi voinut kuvitellakaan muunlaista oikeuden päätöstä kuin että syytteet hylätään”, Sallinen sanoo. ●

Rikos-lehti 28.6.2012

Eronen tuomittiin j...
uteen. Nyt hän odottaa
muusta rikoksesta.

tyksen ohjelmatarjonnassa oli
mukana asiallistakin ohjelmaa,
joka käsitti muotinäytöksiä.
Niissä esiintyi myös Miss Suo-
mi -kilpailuissa pärjänneitä fi-
nalisteja.

Ohjelmapalvelut muuttuivat
myöhemmin erotiikkapainottei-
siksi, joihin Eronen etsi nuoria
ja kummita tyttöjä.

len saamien tietojen
liisilla on hallussaan
ne, joka löytyi Ero-
neelta. Videolla kaksi
kkaa tunnettua nuorta
ää.
kiistää jyrkästi ole-
eolla. Siinä esiintyvä
ertoo nähneensä vide-
mäistä kertaa kuulus-
oliisilaitoksella.

puhumaan, nuoret tytöt mene-
vät helposti mukaan.

Kiristi alatonkuville

Nyt luettuihin syytteisiin joh-
taneet teot ajoittuvat vuosille
2008-2011.

–Minusta ottamia alaton-
kuvia hän käytti hyväkseen si-
ten, että uhkasi lähettää ne van-
hemmilleni ja levittää muiden
tietoisuuteen. Olen kuullut et-
tä hän on kostoksi lähettänyt tyt-
töjen arkaluonteisia kuvia, kos-
ka he eivät ole suostuneet ali-

Kirjoittaa paljastuskirjaa

Eronen lakimiehen Laura
Kallioisen mukaan Eronen
itse ei näe olevansa syylli-
nen yhteenkään rikossyyt-
teeseen.

Eronen ilmoitti myös
halunneensa oikeus-
tutkintaa ja oikeus-
tutkintaa.

oakenemaan hotellihuoneesta sen jälkeen kun kaatoi Eronen kyljelle

R 12/2224

Eronen venä-
läissyntyinen
naisystävä
on hoitama-
miehen

Anna ei saanut lopettaa strippaa-
mista edes ollessaan neljännenä
kuulla raskaana. Keikan jälkeen lähes
kymmenen ihmistä oli tullut satti-
maan Annaa siitä, ettei raskaana ole-
van naisen sovi strippata. He kysyivät
Annalta, eikö tämä häpeä.

Kyllä Anna häpeä.
Hän tunsi itsensä laikeksi ja in-
si itseään. Välillä hän välillä
sisäpintaa

1990-luvulla muun muassa lukuisista
talousrikoksista, parista pahoinpite-
lystä, ampuma-aserikoksesta, hormo-
nitablettien tuomisesta, väärennys-
kiristykseen yrityksestä, kiristyksestä
sekä yksityiselämän loukkauksesta ja
solvaamisesta.

Osa rikoksista muistuttaa nyt hovi-
oikeudessa käsiteltäviä rikoksia.

Vuosina 1993–1994 Eronen yrit-
ti kiristää erästä naista yritykseensä
toihin. Hänellä oli naisesta intiimejä
valokuvia, jotka hän

Mallipiireissä huhuttiin

Joensuun malli- ja ohjelmatoimisto-
yrittäjät ihmettelivät Eronen mallibi-
snessä jo 1980-luvun lopussa. Erosta
kutsuttiin "Porno-Eroeksi" ja "Lerssi-
Eroeksi".

Yrittäjät puhuivat, että tytöille esi-
tettiin kuvauksissa "ihmeellisiä vaa-
timuksia". Silloin huhuille kuitenkin
lähinnä naureskeltiin.

Joensuun työvoimatoimiston sil-
loisella johtajalla

ihmette-
toimin-
Kuulus-
missää
hänen
nostan-
Riko-
mukaa
Eroser-
"Me
jonka

Seura 28.2.2013

Toimittajat harvoin syytettyinä kunnianloukkausrikoksista

Toimittajia vastaan nostetut kunnianlouk-
kaussyytteet ovat hyvin harvinaisia. Määrä on
laskenut tasaisesti vuoden 2005 jälkeen, jol-
loin Euroopan ihmisoikeustuomioistuim-
antoi Suomelle nuhteita sananvapaustuomiosta.

Sanoman asianajajana yli 25 vuotta toiminut
Markku Hiekkala sanoo, että vielä 1990-lu-
vulla ja 2000-luvun alkuvuosina mediatalot
saivat säännöllisesti uhkauksia tutkinta-
pyynnöistä ja oikeustoimista. Hän kertoo
hoitaneensa Sanoma-uransa aikana satoja ta-
pauksia.

"Oli hyvin tavanomaista lehtitaloille, että
viikoittain tuli kirjeitä, joissa vaadittiin va-
hingonkorvauksia. Tai sitten tehtiin rikosil-
moituksia", Hiekkala sanoo.

Myöskään poliisi ei saa juurikaan toimit-
tajista tehtyjä rikosilmoituksia, jotka kos-
kisivat kunnianloukkausta. Viiden viime
vuoden aikana poliisille on tehty vain 11 tut-
kintapyyntöä, joissa toimittajan on ilmoitettu
syllistyneen rikoslaissa määritelyihin kun-

nianloukkaus- tai päätoimittajarikoksiin. Lu-
ku sisältää kaikki ne rikosilmoitukset, joihin
poliisi on kirjannut epäillyn ammatiksi toi-
mittajan ja rikosnimikkeeksi kunnianlouk-
kauksen.

Yleisen syyttäjän pöydälle toimittajista teh-
ty tutkintapyyntö päättyy myös ani harvoin.
Helsingin syyttäjänviraston syyttäjänä työ-
kennellyt **Jenni Korvenmaa** sanoo, että toi-
mittajia vastaan nostettuja tapauksia oli vielä
viime vuosikymmenellä huomattavasti, mut-
ta tapausten määrä laski nopeasti EIT:n anta-
mien nuhteiden takia.

Korvenmaa arvioi, että myös Julkisen sanan
neuvoston toiminta on vaikuttanut osaltaan
kehitykseen.

"Jos JSN:ltä tulee kannanotto johonkin
asiaan, se saattaa vaikuttaa syyteharkintaan ja
esitutkinnan loppuunsaattamiseen sekä osa-
puolten väliseen sovinnon löytymiseen", Kor-
venmaa sanoo.

Manu Marttinen

KANSALAISEN KUNNIA KOETUKSELLA

● Vuonna 2014 poliisille
tehtiin yli 5 000 ilmoitusta
kunnianloukkausrikoksista.
Vuonna 1996 jätettiin
noin 1 800 ilmoitusta.

● Kasvua selittää erityi-
sesti somekanavissa tapah-
tuva kunnianloukkaus.

● Valtakunnansyyttäjä
Matti Nissinen ehdotti
syyskuussa 2014, että
kunnianloukkaus pois-
tettaisiin rikoslaista ja
tapaukset käsiteltäisiin
sovittelumenettelyllä.
Esitys ei ole oikeusminis-
terion lainvalmisteluosas-
ton valmistelussa.

▲ **Tyytyväinen mediapomo.** José Antonio Sánchezin omistama El Confidencial -verkko-lehti tekee voittoa yli miljoona euroa vuodessa.

◀ **Yhteistyötä.** Datajournalisti Adrián Blanco Ramos (vas.) ja graafinen suunnittelija Pablo López työnsä ääressä.

Kannattava, velaton ja kasvussa

Espanjalainen El Confidencial on täyden palvelun uutispäivälehti, joka ei koskaan ole ilmestynyt paperilla. Työntekijöitä on 120. Voittoa tuli viime vuonna runsas miljoona euroa.

JYRKI PALO, MADRID, TEKSTI ● BORJA SÁNCHEZ-TRILLO, KUVAT

El Confidencialin toimitus täyttää ison kerroksen modernissa toimitustalossa Madridin Pozuelossa, kivenheiton päässä keskustasta.

Se on kuin minkä tahansa lehden toimitus. Tuolla istuu politiikka ja kotimaa, tuossa taloustoimitus, ulkomaandeski ja peräosassa urheilu. Lehdellä on myös kevyempiä artikkeliosioita ja tekniikan sivusto. Erillinen julkisjuorupalsta on nimeltään *Vanitatis*.

”Painoksia” julkaistaan verkossa kahdesti päivässä, mutta niitä on päivitettävä, ja sitä varten on oma deskinsä.

Salaperäisessä ovelsa lukee ”Laboratorio”. Sen takana kymmenkunta nörtti-toimittaja-graafikkoa tekee jatkuvaa ulkoasu- ja verkkosuunnittelua.

Sivuilla haetaan riippumattoman laatu-lehden tyylikkyyttä ja selkeyttä. Ulospanon pitää olla erilainen eri laitteille: älypuheliin, tablettiin ja tietokoneelle. Liki puolet lukijoista käyttää jo mobiilinäyttöjä.

Lasiseinäisessä kulmahuoneessa istuu itse julkaisija, pääomistaja ja yksi perustajista, toimittajataustainen **José Antonio Sánchez**.

El Confidencial on pitkälti taloustoimittajien projekti. Perustajilla oli kontaktit yritysmaailmaan. Kontaktien avulla lehti aloitettiin vuonna 2001.

ESPANJAN ISOJA LEHTITALOJA riepottelee täydellinen myrsky. Uppoamisvaarassa ne heittävät väkeä yli laidan. Samaan aikaan *El Confidencial* tekee voittoa ja palkkaa

lisää toimittajia.

Vain verkossa julkaistava *El Confidencial* on 14 vuodessa kasvanut pienen porukan hankkeesta 120 ihmistä työllistäväksi, täysimittaiseksi tiedotusvälineeksi. Sitä tekee yli 80 toimittajaa.

Lisää väkeä on pestattu läpi Espanjan talouskriisin, kun vanhat lehtitalot ovat irtisanoneet. Toimintaa on kehitetty voitotavaroilla, ei velaksi.

”Meille on myös selvää, että haluamme tehdä perinteistä journalismia. Emme ole sosiaalinen verkosto, emme sisältöalusta, emme televisio netissä.

Carlos Sánchez
El Confidencialin varapäätoimittaja

Kasvu on ollut tasaista. Yritys kertoo viime vuoden liikevaihdokseen noin 9,5 miljoonaa euroa, josta voittoa kertyi reilu miljoona. Raha tulee ilmoituksista. Sisältö on lukijalle maksutonta.

Esimerkiksi yhtenä tavallisena syyskuun arkipäivänä *El Confidencialin* sivuja luettiin 950 000:lta eri päätelaitteelta.

TALOUSTOIMITTAJA JA VARAPÄÄTOIMITTAJA
Carlos Sánchez, 58 (ei sukua pääomista-

jalle) tuli taloon arvostetusta talouslehdessä *Expansiónista* 2005.

”Meitä oli silloin 14 ihmistä, jotka teimme kaiken. Tämä oli aluksi newsletter-tyyppinen tuote lähinnä talousvaikuttajille”, Sánchez sanoo.

Lehden nimi tarkoittaa ”luottamuksellinen”. Nimiön alla on lehden määritelmä ”El diario de los lectores influyentes – vaikutusvaltaiselle lukijalle”.

Sánchez on työskennellyt myös radiossa ja tv:ssä ja arvostetussa *El Mundo* -lehdessä, jota oli perustamassa vuonna 1989.

”*El Mundo* oli hyvin kannattava sanomalehti. Sitten siitä alettiin luoda monimediakonsernia, liittämään radio- ja tv-toimintaa ja muuta. Siinä menetettiin paljon rahaa, eikä sitä osattu tehdä.”

”Samalla lehti kärsi. Olisivat luultavasti pysyneet kannattavana, jos olisivat keskittyneet vain lehdentekoon”, Sánchez sivaltaa.

Velkainen *El Mundon* konserni on päättynyt italialaisen *Corriere della Sera* -julkaisijalle, RCS-ryhmälle, jonka pääomistaja on nykyisin autotehdas Fiat.

”Espanjan suurten lehtien kasvumalli oli luoda monimedia-konserneja. Niin tekivät myös *El País*, *ABC* ja *La Vanguardia*. Väitän, että se kasvumalli on upottanut lehtitalot”, Sánchez sanoo.

Lehtien avoimet internetsivut ovat erittäin luettuja, mutta talouskriisissä paperilehtien levikit ja mainostulot romahtivat. Nettimainostulot kasvavat hitaasti. Velkaantuneina konsernit eivät ole kestäneet tilannetta.

Paikallislehdet, jotka eivät läh-

teneet kalliisiin investointeihin, ovat pyyneet kannattavina.

EL CONFIDENCIALIN MALLI on konservatiivinen. Se haluaa olla vain sanomalehti. Perinteinen, ammattitaidolla toimitettu sanomalehti internetissä.

”Me osaamme tehdä tasan yhtä asiaa: digitaalista lehteä internetiin. Keskitymme tiiviisti siihen. Siksi tämä kasvaa”, Sánchez sanoo.

”Meille on myös selvää, että haluamme tehdä perinteistä journalismia. Emme ole sosiaalinen verkosto, emme sisältöalusta, emme televisio netissä.”

Omistajat ovat sijoittaneet voitot lähes kokonaan yritykseen. Alussa investoitiin toimittajiin. Nyt on pari vuotta keskitytty parantamaan teknologiaa. Sitten taas on tarkoitus palkata toimittajia ja parantaa sisältöä.

Ulkomaanseuranta on toistaiseksi freelancerien varassa. Pieniä aluetoimituksia on vasta kaksi, kolmas perusteilla.

Toimituksen ilme on melko nuorekas, mutta vastuuasemissa ovat konkarit. Toimittajan lähtöpalkka on 1 200 euroa kuussa. Se maksetaan 14 kertaa vuodessa. Se on vähän, Sánchez myöntää, mutta espanjalaisessa mediakentässä nykyisin jopa yläkanttiin.

Toimintakuluista palkat ovat 80 prosenttia, hän sanoo.

EL CONFIDENCIAL OSOITTAA, miten kevyin kustannuksin täyden palvelun päivälehti voi toimia verkossa. Silti Carlos Sánchez uskoo yhä myös paperilehteen.

”Ei paperilehti kuole. Mutta sen täytyy pystyä tekemään omanlaisensa tuote, joka ottaa etäisyyttä internetin välittömään tiedonjakeluun”, hän sanoo.

”Paperilehdillä on paikkansa, jos ne julkaisevat suuria, kokoneiden tekijöiden mietittyjä juttuja. Nyt sen sijaan vanhoja toimittajia irtisanotaan, kun he eivät jaksaa tviittailla presseistä.”

Sánchezin mukaan lehtitaloissa on erehdytty luulemaan, että paperilehti ja internet ovat sama asia.

”Internet on fantastinen, mutta sillä on omat rajoituksensa. Tiedon esillepano on hankalampaa, otsikot hallitsevat liikaa”, monessa mukana ollut mies pohtii.

El Confidencial panostaa myös taustajuttuihin, mutta Sánchez ei innostu niiden julkaisemista paperilla. Hän kertoo, että paperiversiosta ja maksumuurista väitellään toimituksessa usein.

”Mutta sivujen sulkeminen karkottaisi meiltä uusia lukijoita. Toistaiseksi olemme kasvaneet näin. Joka vuosi.” ●

Espanjan netissä on jo uutistungos

Poliittisesti sitoutumaton *El Confidencial* on Espanjan suurin vain internetissä toimiva uutispäivälehti. Sitä luetumpia ovat vanhojen paperilehtien, kuten, *El Pais* ja *El Mundo* avoimet nettisivustot.

Uusi haastaja netissä on *El Español*, joka alkoi ilmestyä lokakuussa. Se on *El Mundo* ex-päätoimittajan **Pedro J. Ramirezin** miljoonahanke, jolta odotetaan paljon. Toimittajia on yli 70. Heitä on haalltu muilta, myös *El Confidencialilta*. Tavoite on olla uutispäivälehti osittain maksumuurin takana.

Toimittajiensa omistamalla nettiuutislehdellä *El Diariolla* on noin 30-henkinen toimitus. Sekin ilmoittaa olevansa velaton ja voitollinen. Maksusta palvelun saa ilman mainoksia.

Selkeästi oikeistolaisella *Libertad Digitalilla* on noin 40 hengen toimitus. Se pyörittää myös tv- ja radiokanavaa.

Avoimesti vasemmistolainen on *Publico*, joka luopui paperista jokunen vuosi sitten.

Yhdysvaltalainen *Huffington Post* tekee Madridissa espanjankielistä uutissivustoa. Toimituksen vahvuus on noin 10 henkeä.

Jyrki Palo

Alma Aluemia kokoaa yhteen 23 Alma Median maakunta-, paikallis- ja kaupunkilehteä sekä niiden verkkopalvelut. Aluemedian tunnetuimpia tuotteita ovat Aamulehti, Lapin Kansa, Pohjolan Sanomat ja Satakunnan Kansa. Henkilöstöä meillä on noin 700 kahdeksassa eri maakunnassa.

Alma Aluemia hakee neljään maakuntamediaan Aamulehteen, Satakunnan Kansa, Lapin Kansa ja Pohjolan Sanomiin ensi kesäksi

monimediatoimittajia, taittavia toimittajia, kuvaajia ja uutisgraafikoita

Sinkautu hakemus, jos haistat uutisen, löydät kiinnostavan henkilön ja tunnistat nousevan ilmiön sekä haluat kertoa näistä elävästi asiakkaallemme eli lukijalle. Olet itsenäinen ja kiinnostava tarinankertaja. Päävahvuutesi voi olla teksti, video, infografiikka tai kuva, mutta kaikki ilmaisukeinot ja työvälineet ovat sinulle tuttuja. Kuvaajana ja uutisgraafikkona etsit itsenäisesti tietoa ja tarinoita, toimittajana kuvaat sujuvasti myös itse sekä videota että stilliä. Esiinnyt luontevasti kameran edessä ja kaikissa sosiaalisen median kanavissa. Kaikki juttusi ovat sellaisia, että lukijan on helppo sijoittaa itsensä niihin. Sinulla on hyvä yleissivistys, alan koulutusta ja kielitaitoa.

Lupaamme erittäin mielenkiintoisia työpäiviä ja paljon oppia vireässä mediatalossa. Osa kesätoimittajista voi sijoittua valtakunnallisen Lännen Median yhteistoimituksen palvelukseen lehtien kotitoimituksiin tai Helsingin toimitukseen.

Täytä hakemus osoitteessa www.almamedia.fi/tyonhakijoille ja kerro mihin lehteen haet ensisijaisesti. Liitä työtodistuskopiot ja muutama työnäyte sähköiseen hakemukseen. Lähetä hakemuksesi mieluiten heti ja viimeistään 9.12.2015.

Aamulehti kutsuu hakijoita valintakokeeseen, joka järjestetään 14.1.2016 Tampereella. Lapin Kansa, Pohjolan Sanomat ja Satakunnan Kansa lähettävät henkilökohtaiset haastattelukutsut.

Lisätiedot: Aamulehti: toimituspäällikkö Kari Ikonen p. 040 584 3731

Lapin Kansa ja Pohjolan Sanomat: päätoimittaja Maria Jauho p. 050 438 2405

Satakunnan Kansa: uutispäällikkö Anne Mäkelä p. 050 377 2721

AAMULEHTI

Aamulehti on Suomen toiseksi suurin seitsemänpäiväinen sanomalehti. Aamulehti on alueensa ylivoimainen media, sillä lehti tavoittaa päivittäin noin 237 000 lukijaa ja aamulehti.fi:ssä käy 342 000 eri kävijää viikossa.

Lapin Kansa

Lapin Kansa ja Pohjolan Sanomat ovat nyt yksi entistäkin vahvempi Lapin ääni. Lapin Kansan ja Pohjolan Sanomien tuotteet tavoittavat yhdessä liki 90 prosenttia Lapin kuluttajista. Lehdet ilmestyvät maanantaista lauantaihin printtilehtenä ja sunnuntaisin digitaalisena.

POHJOLAN SANOMAT

SATAKUNNAN KANSKA

Satakunnan Kansa on Porissa ilmestyvä seitsemänpäiväinen sanomalehti, jolla on päivittäin 109 000 lukijaa. Verkkopalvelumme satakunnankansa.fi tavoittaa noin 98 000 eri kävijää viikossa.

Ett yrkesliv med förtroendeuppdrag

Att vara huvudförtroendeman är ensamt men det är bättre att vara med och påverka än att stå bredvid och knyta näven i fickan, säger journalisten Sylvia Bjon.

LINA LAURENT, TEXT • KARL VILHJÄLMSSON, FOTO

Tofsmössan som är långt nerdragen över öronen har det belgiska fotbollslaget Club Brugge's emblem. De röda stickade vantar-
na bär HIFK:s emblem och kappkragen pryds av en Batman-pins.

Ja, **Sylvia Bjon** har sovit i natt och inte bevakat regeringens nattliga förhandlingar om vårdreformen. Visst följde hon med **Juha Sipiläs** direktsända presskonferens kvällen innan och skrev en kolumn om regeringens krisen. Men även om Sylvia Bjon kunde diskutera politik hela dagen ska det i dag mest handla om jobbet som huvudförtroendeman på mediekoncernen KSF Media – och lite om fotboll.

FÖR EXAKT SEX månader sedan fick Sylvia Bjon ta emot utmärkelsen Årets förtroendeman i samband med Journalistförbundets vårfullmäktige. När förbundets ordförande **Hanne Aho** läste upp motiveringarna till priset lyfte hon fram hur Sylvia Bjon under de senaste sex åren varit med om sju samarbetsförhandlingar. Hur hon kämpat för sina kollegers rättigheter, både på sin arbetstid och på sin fritid, hur hon samtidigt skött sitt arbete som journalist och deltagit i Journalistförbundets arbete.

Efter att Sylvia Bjon och **Paavo Martikainen**, som också valts till Årets förtroendeman, fått rosor och diplom höll de korta tacktal. Men talen var dämpade och leendena försiktiga.

"Jag hade aldrig kunnat tänka mig att det skulle vara så svårt att ta emot utmärkelsen. Visst var jag

glad för den och den har en stor betydelse men den innebär också en enorm paradox", säger Sylvia Bjon i dag.

Hon suckar och är tyst en stund. "När man jobbat som hårdast som förtroendeman hör det inte ihop med goda nyheter. Man är inte nöjd. Man är aldrig nöjd."

SYLVIA BJON HAR varit huvudförtroendeman för KSF Media sedan 2008. Vid årsskiftet blir hon vice huvudförtroendeman för koncernen och förtroendeman för de redaktionsanställda i Helsingfors. Förtroendeuppdragen har följt Sylvia Bjon under hela hennes yrkesliv. Hon har också suttit i Journalistförbundets fullmäktige, styrelse och representerat förbundet i förhandlingar om pressens kollektivavtal.

"Eftersom jag ändå reagerar på orättvisor tänker jag att det är bättre att göra något med den energin, att involvera mig, i stället för att knyta näven i fickan."

SYLVIA BJON SÄGER att hon alltid haft lätt för att prata med olika parter och hon diskuterar ofta i förtroende både med ledningen och med de anställda. Hon har stor kunskap om vad som pågår inom företaget och vad olika människor tycker men håller informationen för sig själv. Inte heller nu vill hon gå in på detaljer om vad som egentligen händer under förhandlingar med arbetsgivaren.

"På en redaktion finns det journalister och de är benägna att sprida rykten och tolkningar. Jag märker när människor tittar på mina

ansiktsuttryck och försöker gissa vad jag vet men de har märkt att det inte lönar sig. Jag tycker att jag lyckats hålla en viss integritet."

Känner du dig kluven, när du ska vara lojal åt båda hållen?

"Nej, men det kan bli otroligt ensamt att bära på en hel del man inte kan tala om."

Sylvia Bjon säger att andra förtroendemän utgör ett viktigt kamratstöd, ett annat viktigt stöd är arbetsplatsens arbetarskyddsfullmäktig.

MÅNGA HAR FRÅGAT Sylvia Bjon hur hon orkat, speciellt de gånger hon parallellt suttit i samarbetsförhandlingar på den egna arbetsplatsen och förhandlat om pressens kollektivavtal.

"Jag har nog varit ganska stirrig vissa perioder. Tröttheten är djup och den kommer med en fördröjning. Men som förtroendeman har man ett starkare anställningsskydd och i samarbetsförhandlingar har jag tänkt att de som är under uppsagningshot har det mycket värre."

Sylvia Bjon konstaterar att hon sällan blir stressad över att ha mycket att göra. Däremot tycker hon det är jobbigt med oklara förväntningar.

"Det är klart att det finns osäkerhet i branschen men det är synd om osäkerheten rinner ner på verkstadsgolvet. Journalister är toppfolk som klarar mycket stress. När folk går in i väggen handlar det oftare om atmosfären än om jobbstress."

Sylvia Bjon säger att bolag i kris borde jobba mer på att få de anställda med sig.

Van att media. I tio år jobbade Sylvia Bjon som fotbollsdomare och dömde matcher från juniorserier till damernas andra division. "Jag gillar fotbollens logik. Det finns 17 regler listade, sedan är det förnuftet som avgör".

99

Om personalen länge behandlas som en kostnadspost börjar man känna sig som en kostnadspost och ifrågasätter om ledningen alls vill ha en med.

"Det kräver en viss typ av ledarskap och att människor känner sig uppskattade. Om personalen länge behandlas som en kostnadspost börjar man känna sig som en kostnadspost och ifrågasätter om ledningen alls vill ha en med."

VI TALAR ÄNNU om Sylvia Bjons jobb som politisk journalist och ledarskribent, vilket hon haft sedan det förra riksdagsvalet. Också när det varit turbulent på *Hbl* med många interna förflyttningar har Sylvia

Bjon hållit fast vid politiken eftersom hon tror på att en tidning behöver journalister med ett politiskt minne.

"Jag har alltid beundrat **Bjarne Nitovuori** (pensionerad *Hbl*-journalist). En gång basunerade jag ut att jag inte tänker släppa politiken förrän jag har ett politiskt minne som Nitovuori. Jag vill också kunna säga 'så här var det i Katainens regering' eller 'det här har inte hänt sedan Sipilä gav ett ultimatum till Samlingspartiet'." ●

Sylvia Bjon om:

Superhjältar. Jag gillar estetiken, att det är enkelt och svartvitt. Jag blir på gott humör av dem.

Bundesligan. Superbra fotboll, skäliga biljettpreiser och lätt att gå och se matcher.

Ryktet om att vara matematikgeni. Det är lustigt. I vår bransch är det kanske en ovanlig kombination att kunna räkna och vara journalist. Men visst, jag är en räknenisse.

Att bli intervjuad. Huvudförtroendemannen är kanske den som minst kan öppna upp saker under pågående förhandlingar, så man får svara som en politiker.

Andra om Sylvia Bjon:

"Sylvia är rakryggad, analytisk och utrustad med både sund ironi och humor. Jag uppskattar speciellt hennes varma rättvisekänsla och hoppas vi andra förstår att respektera att vi har en huvudförtroendekvinna som ibland också behöver få lägga sig på soffan, spotta i taket."

Annika Rentola

ARBETARSKYDDSFULLMÄKTIG FÖR REDAKTIONSPERSONALEN
PÅ MANNERHEIMVÄGEN 18 PÅ KSF MEDIA.

"Hon var mycket engagerad och jobbade hårt för sin medlemmar. Men ur arbetsgivarens synpunkt var hon litet otydlig och svår att greppa och det underlättade inte i svåra förhandlingssituationer."

Henrik Johansson

VD FÖR HBL, SENARE KSF MEDIA, ÅREN 2000–2013 SAMT STYRELSEMEDLEM
I MEDIERNAS CENTRALFÖRBUND FRÅN 2009. I DAG VD FÖR FORUM CAPITA.

MAGNUS LONDEN • magnus.londen@gmail.com SKRIBENTEN ÄR FRILANSJOURNALIST OCH FÖRFATTARE FRÅN HELSINGFORS.

Innehåll till salu. Inte.

”

Behövs journalistik och journalister i framtiden?”

Den berättigade frågan ställde

en förstaårsstuderande vid Soc & kom mig här om veckan.

Jag kontrade med mantrat: undersökande, förklarande och berättande journalistik kommer alltid att behövas – allt ryms inte i en uppdatering på sociala medier och...

Så där är det. Varje yrkesgrupp bär på en stolthet och motarbetar sin egen utplåning. Hotellbranschen försvarar sig mot Airbnb. Taxibranschen får polisens hjälp mot Uber. Men i slutändan klarar sig ändå bara den som anpassar sig, som är tillräckligt bra och som visar att den behövs. Och som behärskar sitt kärnuppslag.

I våra mediehus KSF Media och HSS Media har ledningen uppenbarligen, åtminstone delvis, tappat tron på journalistikens kärnuppslag: att granska och förklara. Så här står det till exempel på ksfmedia.fi när man talar till annonsörerna:

”... vi på KSF Media har grundat en avdelning där de som jobbar är experter på att producera innehåll och design och har lång bakgrund av journalistisk produktion. Vi fokuserar alltid på att öka försäljningen för våra samarbetspartners samtidigt som vi stärker deras bränd.”

På sin blogg skrev HSS Medias

Linn Jung å sin sida i januari på tal om sitt nya jobb med advertorials: ”Här i min office skriver vi mest solskenshistorier. OCH DET ÄR SÅ OTROLIGT ROLIGT!”

Den enskilda journalisten ska förstås göra det som är roligt. Eller helt enkelt ta emot de jobb som erbjuds, ofta har man inget val.

”Undersökande, förklarande och berättande journalistik kommer alltid att behövas.”

Men om vi ser bortom individen är dessa resonemang liktydiga med att ledningen – de som borde tro allra mest – sträcker upp händerna och säger, all right, vi glömmer idealen (usch, fult ord), nu är den journalistiska berättelsen till salu.

Som företagare och läsare inser jag självklart det helt nödvändiga med både klassisk och nya arter av annonsering. Men ska journalister användas till det? Nej, för i min bubbla är det att ge upp journalistiken, att använda en yrkeskunskap till något helt annat än vad som är avsikten. Häng mig bara om du tycker det låter elitistiskt.

Att anpassa sig ska inte betyda att kapitulera. Det ska betyda att

bli bättre, att tro på sig själv, att förstå tiden man lever i. Vad har till exempel finska *Longplay* och rikssvenska *Filter* gemensamt?

1. Passionerade innovatörer.

2. Grym satsning på oberoende och berättande journalistik.

3. Utdömda som omöjliga projekt (av ekonomiska orsaker).

4. Slutresultatet: helsikes mycket annonser i en pappersprodukt (i senaste nr har *Filter* 32 sidor annonser) och/eller tillräckligt mycket betalande prenumeranter.

Däremot får man som sagt intrycket att KSF/HSS Media – de är förstås inte ensamma om detta – inte längre tror på journalistiken och journalisterna. Och det samma gäller för övrigt många läsare.

SÅ TILLBAKA till grundfrågan:

Finns det behov av journalistik i framtiden?

Ja, åtminstone så länge vi vill bidra till en öppen västerländsk demokrati, där företag och myndigheter kan och ska granskas.

Men journalistiken måste i så fall vara förbannat bra. Så bra att ingen ens kommer på tanken att försöka köpa innehåll av oss, så bra att läsarna inte kan leva utan den, så bra att de som annonserar vill betala för att synas i samband med de bästa berättarna och granskarna.

Det blir inte lätt. Men feg och visionslös är den som inte försöker.

PRESSFIENTLIGT I VÄSTRA BALKAN

”I Turkiet sitter 21 journalister fängslade i väntan på rättegång för att de gjort sitt jobb som journalister. Antalet har visserligen sjunkit efter att EFJ för fem år sedan startade kampanjen Set Journalism Free, men det är fortfarande oacceptabelt.”

Mogens Blicher Bjerregård, ordförande i EFJ (European Federation of Journalists), höll inte tillbaka kritiken i sitt anförande på den årliga konferensen Speak up! i Bryssel i början av november. Den allmänna uppfattningen var att EU:s kandidatländer i västra Balkan och Turkiet ännu ligger långt ifrån att kvalificera sig som medlemsländer när det gäller pressfrihet.

I västra Balkan har mediernas verksamhet allvarligt försvårats av den ekonomiska krisen. Journalisternas löner ligger under de lokala snittlönerna och rätten att organisera sig fackligt är begränsad. Det är också vanligt att redaktioner avlyssnas av myndigheter.

”Albanien, Montenegro och Bosnien-Herzegovina hör till de länder som inte officiellt erkänner journalistikens roll för demokratin. I Makedonien har det till och med vuxit fram en fientlighet mot medier och journalister.”

Bjerregård har ändå inte gett upp hoppet om pressfrihet i regionen.

”Det behövs långsiktighet och samarbete mellan journalistorganisationer. Vi behöver locka stora mediebolag att investera pengar och utveckla nya affärsmodeller. Det här gäller inte bara för kandidatländerna utan för hela Europa.”

Johan Svenlin

DEBATTGLATT OM SKOLA

Hbl-journalisten **Malin Wikström** tar över tidningen *Hem & skola* från och med nästa nummer som kommer ut i februari. Tidningen har en upplaga på 37 000 och är därmed en av Svensfinlands mest spridda tidningar.

”Den är en viktig länk mellan skolvärlden och hemmen. Samhället förändras hela tiden och skolan följer med i samma takt. Jag tror att folk vill diskutera skolfrågor och därför kommer jag också att problematisera och föra en värdediskussion i tidningen”, säger Wikström.

Johan Svenlin

Haemme kesäksi

TOIMITTAJIA JA KUVAJOURNALISTEJA

eri osastoillemme.

Oletko sinä luotettavaan ja nopeaan journalismiin kykenevä, rohkea, luova ja kielitaitoinen toimittaja tai kuvatoimittaja? Vai visuaalisuuden merkityksen ymmärtävä, taitava kuvaaja?

Haemme journalisteja 24h-toimitukseen, urheiluun, grafiikkaosastolle ja uutiskuvaan. 24h-toimitus kirjoittaa kotimaan, ulkomaan, talouden, politiikan ja kulttuurin aiheista sekä rikos- ja oikeusasioista. Etsimme 24h-toimitukseen myös netti- ja radiouutiset hallitsevia toimittaja-toimitussihteereitä.

Lisätietoja voi kysyä toimitusten esimiehiltä, puh. vaihde 09-695 811.

Lähetä vapaamuotoinen hakemus liitteineen 6.12.2015 mennessä sähköpostilla osoitteeseen STTRekrytointi@stt-lehtikuva.fi. Merkitse sähköpostin otsikkoon, mille osastolle haet (esim. Kesätyöhakemus 24h-toimitukseen). Sähköpostiviestin koko enintään 2 Mt.

Vi söker även

SOMMARVIKARIER

till FNB:s svenska redaktion. Ansökningarna riktas till STTRekrytointi@stt-lehtikuva.fi. Eventuella frågor som berör sommarjobb på svenska redaktionen kan riktas till redaktionens chef Jan Snellman, tel. 09-695 812 30.

STT-Lehtikuva

Malminkatu 16 A | PL 550 | 00101 Helsinki | www.stt-lehtikuva.fi

Haemme

KESÄTOIMITTAJIA JA -KUVAAJAA

- **PAIKKA** Määräaikainen. Pääsääntöisesti kolme kuukautta kesällä 2016.
- **TARJOAMME** Kiinnostavia tehtäviä nykyaikaisessa mediatalossa. Tarvitsemme tekijöitä niin Keski-Pohjanmaan Kirjapaino -konsernin maakunta-, alue- kuin paikallislehtiin sekä Lännen Median yhteistoimitukseen.
- **ARVOSTAMME** Alalle sopivaa koulutusta ja kokemusta sekä idearikkautta, oma-aloitteisuutta ja yhteistyökykyä.
- **LISÄTIETOJA** hannu.lehto@kpk.fi puh. 020 750 4408
- **HAKEMINEN** www.kp24.fi/tuuraaja2016 15.12.2015 mennessä

■ Keski-Pohjanmaan Kirjapaino Oy
Keski-Pohjanmaan Kirjapaino -konsernin päätoimialoja ovat julkaiseminen, painaminen ja ohjelmistoliiketoiminta. Konserni työllistää noin 180 henkilöä. Sen vuotuinen liikevaihto on noin 28 milj. euroa. Konserni julkaisee kymmentä lehteä ja niiden yhteistä verkkopalvelua KP24.fi.

KESKI-POHJANMAAN
KIRJAPAINO OY

KESKIPOHJANMAA KALAJOKILAAKSO NIVALA LESTIJOKI Riihimäki KP24.fi
Perhönjokilaakso Selänne HAAPAVESILEHTI KALAJOKI Pietarsaaren Sanomat

Haemme vuosilomasijaisiksi

KESÄTOIMITTAJIA

Olet etsimämme, jos sinulla on perusvalmiuksia media-alalle, innostusta ja ideointikykyä. Arvostamme hyvää koulutusta ja työkokemusta. Etsimme myös taitokokemusta omaavia kesätoimittajia, lehtikuvaajia ja graafikkoja.

Käy täyttämässä hakulomake osoitteessa www.kalevakonserni.fi ja liitä mukaan vapaamuotoinen hakemuksesi työnäytteineen. Hakuaika päättyy **20.12.2015**.

Tiedustelut: Pekka Vuollo, pekka.vuollo@kaleva.fi, puh. 0400 529 059.

Kaleva Oy on Oulussa toimiva vakavarainen monimediayhtiö. Liiketoimintamme päätuote, sitoutumaton sanomalehti Kaleva on 65 572 (LT 2014) kappaleen levikillään Pohjois-Suomen suurin ja Suomen neljänneksi suurin seitsenpäiväinen sanomalehti. Digitaalisen liiketoimintamme päätuote Kaleva.fi on Pohjois-Suomen suurin ja Suomen kolmanneksi suurin sanomalehtien verkkopalvelu. Konsernin tytäryhtiöt kustantavat kaupunkilehtiä sekä harjoittavat paino- ja jakelutoimintaa. Vuoden 2014 liikevaihtomme oli 56,6 milj. euroa ja konsernissamme työskentelee noin 480 henkilöä.

anna hyvän kiertää

Kengät pois ja mukaan. Anssi Jokiranta kuvasi lokakuussa syyslomameininkejä, kuten pomppulinnan. Kuva julkaistiin Lapin Kansassa ja Pohjolan Sanomissa 10. lokakuuta.

ANSSI JOKIRANTA, 31

● Lapin Kansan valokuvaaja vuodesta 2009.

● Vuoden urheilukuva Vuoden lehtikuvat -kilpailussa 2008.

● Työskennellyt aiemmin freelancerina useille lehdille Suomessa.

● TÄLLÄ PALSTALLA JOURNALISTI PYYTÄÄ ILMIAANTAMAAN LOISTAVIA ALAN TUOTOKSIA. VIENTIÄ VIE SEURAAVAKSI ETEENPÄIN SE, JONKA TYÖ ESITELLÄÄN PALSTALLA.

EETU SILLANPÄÄN VALINTA

Pohjalaisen kuvaaja **Eetu Sillanpää** valitsi esiteltäväksi **Anssi Jokirannan** ja hänen kuvansa pomppulinnassa hypivistä pojista.

”Selailin paljon lehtiä, katseilin kuvia. Tämä kuva pysähdytti. Surullisten, vakavien uutiskuvien joukossa se oli poikkeus.

Kuvassa on jotain tuttua, jotakin outoa. Sitä on pakko katsoa uudelleen. Sitten oivaltaa, mikä kuvassa on pääläelään. Hymyilyttää, tulee yläkuloinen olo.

Eikä aiheen, ”Koululaiset kirmaavat lomalle”, kuvittaminen ole niistä helpoimpia. Mielestäni Anssi Jokiranta on löytänyt hyvän ja erilaisen tavan aiheen kuvittamiseen.”

Tilanteen näköinen kuva

NINA ERHO, TEKSTI • ANSSI JOKIRANTA, KUVA

” Keikka oli niin tavallinen kuin voi olla. Edessä oli syyslomaviikko, ja lähdettiin kuvaamaan paikkoja, joissa lapset voivat sitä viettää. Yksi oli sisähuvi-
puisto Hop Lop.

Kun riisuimme takkeja, uutispäällikkö soitti, että Suomulla on tullut hotelliin palohälytys, seurataan. Monesti niissä ei ole sen kummempaa kuin että hälyttimet ovat vaan alkaneet soimaan.

Kuvan pojat viettivät Hop Lopissa synttäreitä. Juttelimme perheen kanssa pöydässä, ja sitten lähdin poikien kanssa katsomaan, mitä he Hop Lopissa tekevät.

Ensimmäinen laskettiin liukumäkeä ja sitten mentiin pomppulinnaan. Otin kengät pois ja menin mukaan. Tyylini on hakeutua tilanteisiin, joissa on helppo kuvata. Kiinnostavia kuvia syntyy, kun on oikeassa paikassa oikeaan aikaan ja ottaa oikealla hetkellä kuvan. Kyllä sen aika hyvin tietää, kun saa kuvan, jota lähti keikalta hakemaan.

Sanomalehdessä on miljoonan tyyppistä keikkaa, myös hitaampia kuin tämä. Haastatte-

lujen aikana en kuvaa vaan kuuntelen ja yritän poimia yksityiskohtia. Kuuntelen, mitä ihmiset sanovat ja katson, mitä he tekevät. Jos yritää itse keksiä, mitä voisi kuvata, tulee oman näköinen kuva. Sen sijaan yritän ottaa ihmisten ja tilanteen näköisiä kuvia. Nyt tuli hassusta tilanteesta hassu kuva. Ehkä siinä tiivistyy poikien loma: on lystiä ja heitetään vottia.

Uutisrytmissä keikka tulee, se hoidetaan ja unohdetaan, tulee seuraava. Se on nopeaa ja mielenkiintoista. Joskus tulee fiilis, että olisi kiiva todella syventyä aiheeseen. Varmaan kaikki kuvaajat haaveilevat pitkästä projektista, jossa olisi aikaa tutustua kuvattaviin ja heidän elämänsä ja dokumentoida sitä. En kyllä tiedä, osaisinko keskittyä niin pitkään.

Matkalla seuraavaan paikkaan katsoimme, onko netissä jotain Suomusta. Remontoitu hotelli, joka piti avata jouluksi, oli ilmieliekeissä. Samaan aikaan arkisen keikkani kanssa sattui iso uutistapahtuma. Sen kuvasivat avustajat ja silminnäkijät, koska oli iltpäivä ja ajomatka oli pitkä. Kolmen päivän kuluttua kävin kuvaamassa raunioita.”

PÄIN SEINÄÄ

CBS:n ajankohtaislippulaiva *60 Minutes* kertoi vuoden 2004 syyskuussa toista presidenttikauttaan tavoitelleen **George W. Bushin** armeijajoista. Ohjelman käsiinsä saamat dokumentit näyttivät osoittavan Bushin välitellen Vietnamin sotaa eliittisuhteidensa avulla.

Deadlinen kanssa tuskailut toimitus ei kuitenkaan muistanut todentaa papereiden aitoutta vedenpitävästi, mikä johti uutistuottaja **Mary Mapesin** ja ankkuri **Dan Ratherin** kuukausien mittaiseen julkiseen kujanjuoksuun, ja lopulta eroon.

Nyt tapahtumat on dramatisoitu **James Vanderbiltin** debyyttiohjaukseksi. *The Truthin* näkökulma on, että *60 Minutesin* toimitus joutuu Bushin leirin poliittisen koston kohteeksi huolimattomuusvirheen vuoksi. Journalismin pyhä tehtävä tulee

huvittavankin selväksi lopupuolen päätöksessä. Journalismikritiikki saa sijaa yllättävän vähän.

Elokuva voi suositella meille, joita journalismin lähihistoria kiinnostaa. Muille se on auttamatta kuivakka, kuin tavanomaista hitaampi *Newsroomin* jakso. On ihan hauskaa nähdä Rotheria näyttelevä **Robert Redford** taas raskaan sarjan journalistina. **Cate Blanchett** on kuitenkin Mapesina vakuuttavampi.

Manu Haapalainen
THE TRUTH ELOKUVATEATTEREISSA

VIESTINNÄN TULEVAISUUS

Miten viestintäpolitiikkaa tutkitaan nyt ja miten sitä on ennen tutkittu? Mitkä voisivat olla tutkimuksen kuumimpia perunoita juuri nyt?

Artikkelikokoelma *Kenen media?* Johdatus viestintäpolitiikan tutkimukseen vastaa kysymyksiin akateemisella, teoreettisella ja ajoittain myös

virkeästä käytännönläheisellä otteella. Kirjan jalkisat kirjoittanut professori **Hannu Nieminen** huomauttaa, että nykyhallituksenkin markkinatalouslähtöiset ajatukset ovat osa jo parikymmenen vuoden ajan jatkunutta viestintäpoliittista murrosta.

"Aivan samoin kuin viisi vuotta sitten, myös nykyisestä hallituksesta löytyy vahvaa tahtoa Yleisradion toimintamandaatin kaventamiseen. Uskotaan, että Ylen rajoittaminen auttaisi talouslamasta kärsivää sanomalehdistöä. Mikään tutkimus ei kuitenkaan osoita, että Ylen paikallistason verkkouutisointi olisi pois kaupalliselta medialta. Norjassa tehtiin tästä tutkimus. Yleisradioyhdistiön uutistoiminnan nähtiin nimenomaan lisäävän myös muiden medioiden uutisten kysyntää."

Manu Haapalainen
KENEN MEDIA?
VASTAPAINO 2015.

VESA HEIKKINEN vesa.pekka.heikkinen@luukku.com
KIRJOITTAJA ON SUOMEN KIELEN DOSENTTI JA TIETOKIRJAILIJA.

Ajan hammas julkisella sektorilla

Ajan hammas ja pitkä tähtäin, punainen lanka ja kansan syvät rivit. **Matti Hako** luetteli kulu-neita kielikuvia kirjassaan *Hyväkin parempaa suomea*. Oli vuosi 1963.

Hako antoi kivetymille ankaran tuomion: poistettava käytöstä. Mutta miten kävi?

Pitkällä tähtäimellä saattaa tulla vastaan vaikkapa *Helsingin Sanomissa*. "Ajattelen pitkällä tähtäimellä", mainitaan **Valterin Bottaksen** sanoneen.

Punainen lanka voi hyvin, kuten *Aamulehti* todistaa: "Ilves hukkas punaisen langan", "Punaiseksi langaksi kehitettiin kantava juoni".

Kansan syviä rivejä journalistit eivät ole tyyten unohtaneet. Yle uutisoi, miten "kaupungit saivat kansan syvät rivit liikkumaan enemmän". *Verkkouutiset* raportoi erään mielipidemittauksen tuloksia: "Kansan syvät rivit: Näpit irti ruokakaupan keskikaljasta".

Lujassa istuu ajan hammas journalismin leikaluussa. "Ajan hammas ei ole pystynyt älykkääseen teokseen", kiteytetään *Ilta-lehdessä*. *Kainuun Sanomissa* arvioidaan, että tulevan eläkeuudistuksen pitäisi "kestää ajan hammasta paremmin kuin nykyisen".

Tuomiota, jonka herra Hako määräsi, ei siis ole vielä kukaan täysin pantu täytäntöön. Tähän on syynsä.

Pitkässä juoksussa kielikuvan kuvallisuus karisee. **Matti Sadeniemi** kirjoitti *Suomen Kuvalehdessä* 1963, että kielikuva on "pahimmassa iässään silloin, kun se on jo niin yleinen, että uutuuden viehäytys on kadonnut, mutta ei vielä niin vanha, että kuvaa ei tajuttaisi kuvaksi".

Pitkä tähtäin, punainen lanka, kansan syvät rivit ja ajan hammas ovat nyt jo niin vanhoja kielikuvia, että niitä ei kaiki enää kuviksi tajuta. Näin on käynyt myös yksityiselle ja julkiselle sektorille. Vuonna 1963 niitä pidettiin vihonviimeisinä pakkopullina; vuonna 2015 ne ovat journalistin jokapäiväistä leipätekstiä.

Ajatuksia kakkamyrskyistä

Sanomatalossa keskustellaan 9. joulukuuta toimittajien peloista, rohkeudesta ja pelottelun vaikutuksista journalismiin. Yksi panelisti on toimittaja **Maria Pettersson**, jolla on kokemuksia vihaviesteistä.

"Suurin osa on ikävää haukkumista. Oikeasti pelottavaa on, kun uhataan väkivallalla itseä tai perhettä. Monesti samoista jutuista tulee molempia."

Tyypillisesti vihaviestejä kirjoittavat maahanmuuttoaiheet, mutta on lähettäjissä muitakin kuin rasisteja. Eri ryhmillä on eri sävyt: yksi uhkaa Jumalan rangaistuksella, toinen yksityiskohtaisesti raiskauksella.

Hetkittäin Pettersson miettii, pitäisikö vaihtaa tulenarat aiheet hyväntuulisempiin. Yleisesti hän on sitä mieltä, että vihan ei saa antaa lannistaa, ja toimittajan on oltava muutoinkin rohkea.

"Pitää uskaltaa tarttua myös aiheisiin, jotka saattavat suututtaa tietyn ihmisen, osakkeenomistajat, pomot

tai kollegat."

Nykymaailmassa mediatalot tarvitsevat selkeän turvallisuusstrategian. Lisäksi uhkailijat pitäisi saada ymmärtämään, että juuri demokratia ja lehdistönvapaus tekevät Suomesta sen rakkaan Suomen.

"Niiden rajoittuminen veisi meitä lähemmäs maita, joissa uhkailijatkaan eivät haluaisi elää."

Nina Erho

KESKUSTELUA PELOISTA JA ROHKEUDESTA
SANOMATALOSSA 9.12 KLO 17.
JATKOT JOURNALISTEILLE RADISSON BLU PLAZASSA.

uusiin tehtäviin

KUKA

Marja Honkakorpi, 41, on nimitetty *Kuntalehden* päätoimittajaksi ja Kuntaliitto-konserniin kuuluvan KL-Kustannuksen toimitusjohtajaksi. Honkakorpi aloittaa työt yhtiössä tammikuussa. Nykyinen päätoimittaja-toimitusjohtaja **Hannu Kataja** jää eläkkeelle huhtikuussa. Honkakorpi on työskennellyt aiemmin asiantuntija-, kehitys- ja johtotehtävissä muun muassa Ylessä, Sanomissa sekä omistamassaan Fugu Media -yrityksessä.

Journalismia kuntapäättäjille

Olet työskennellyt paljon digitaalisten palvelujen kehittäjänä. Toimituksessa olet ollut töissä viimeksi Helsingin Sanomissa vuosituhannen vaihteessa. Miksi halusit palata journalistiksi?

Työtehtävien monipuolisuus houkutteli: toimitustyön lisäksi kehitän KL-Kustannusta toimitusjohtajana. Olen tehnyt lähes koko urani töitä journalistien kanssa erilaisissa tehtävissä digitaalisessa mediassa. En siis koe tätä kovin suureksi muutokseksi. Uutta minulle on työskentely kuntasektorilla.

Millaista on alkaa tehdä lehteä kuntapäättäjille?

Motivoivaa. Kunnallinen päätöksenteko vaikuttaa meihin kaikkiin.

Miten aiot uudistaa Kuntalehteä?

Vahva journalistinen sisältö on kaiken kehityksen kantava voima. Sen pohjalta varmasti luomme toimituksen kanssa erilaisia verkkolähtöisiä formaatteja: tiedon visualisointia, datajournalismia, kehitämme jo nyt runsasta videotarjontaa.

Haluan tuottaa kuntapäättäjille kiinnostavaa asiaa

mahdollisimman houkuttelevassa ja laadukkaassa muodossa.

Vaikuttaako sote-uudistus Kuntalehden rahoitukseen tai asemaan?

Ei välittömästi. Mutta jos Kuntaliitto on vastedes paitasi kuntien myös tulevien itsehallintoalueiden edunvalvoja, *Kuntalehden* roolikin muuttuu.

”Olennaista on työstä saatava korvaus ja reilu kohtelu.

Millainen on mielestäsi hyvä toimitus?

Koen vahvuudeksi ja jopa välttämättömäksi, että toimituskunnassa on hyvin erikäisiä ihmisiä, joilla on erilainen tausta. Pitkän linjan journalistikonkareiden ja diginatiivien yhteistyö on edellytys elinvoimaiselle toimituskulttuurille.

Tulet olemaan Kuntalehden ainoa toimittaja, joka on lehden kustantajan palkollisena.

Lehden tuottaja, taittaja ja verkkotoimittaja työskentelevät kukin omien yritystensä kautta. Miten johdat tällaista toimitusta?

Kuntalehteä ja Kunta.tv:tä tekee säännöllisesti toistakymmentä freelanceria tai yrittäjää, joista osa työskentelee kustantajan tiloissa. Verkostomainen toimintatapa on nykypäivänä arkea, ja sen johtaminen on normaalia ihmisten ja asioiden johtamista.

Yleistyykö sellainen malli, jossa ainoastaan päätoimittaja on työsuhteessa kustantajaan?

Tulokset *Kuntalehdessä* ainakin ovat hyviä, joten malli näyttää toimivan. Lehden talous on kunnossa, ja toimituskunnassa on hyvä henki. Jotta mediatyhtiöt selviytyvät ja pystyvät tarjoamaan työtä, työyhteisöjen on mukauduttava digitalisaation tuomiin muutoksiin.

Olen työskennellyt sekä palkkatyössä että yrittäjänä, joten tunnen omakohtaisesti molempien hyvät ja huonot puolet. Olennaista on työstä saatava korvaus ja reilu kohtelu.

Janne Salomaa

SATTUU TAPAHTUU

Lähetysongelmia viidakossa

Tuktuk punnersi sinnikkäästi ylös Phuketin kukkuloita pilkkopimeässä yössä.

Istuin kyydissä tuktukin heittelehtiessä mutkaisella tiellä. Kirjoittelin parhaani mukaan tekstiä, joka oli tulossa seuraavan päivän *Ilta-Sanomiin*. Kello oli Thaimaassa yli yksitoista illalla, Suomessa yli kuusi. Päivän tsunamipaketin pääjuttua kaivattiin.

Pyrin varjelemaan tietokonetta, jottei se olisi lennähtänyt sylistäni pimeään viidaksoon.

Tovin kirjoiteltuani päättelin pian kolinas- ta ja heittelehtimisen lisääntymisestä, että rengas oli puhjennut. Kuljettaja ei hidastanut vaan päinvastoin polki kaasua alamäissä entistä tarmokkaammin.

Havaitsin kolmella renkaalla ajon pian varsin hengenvaarallisen oloiseksi touhuksi. Sain kuljettajan hyväksymään pysähtymisajatuksen vasta hakattuani tovin nyrkillä ohjaamon lasiin.

Olin tietokoneineni keskellä pimeää viidakkoa. Google Mapsia ei ollut vielä keksitty.

Käyskentelin läheisen maatalon pihaan. ”Problem. Hotel.” Osoitin tuktukia, jonka kuljettaja oli edelleen miettimässä rengasongelmaa. Näytin hotellini paikan kartasta.

Seuraavan päivän lehden tuotanto-ongelma ratkesi, kun maatalon teinipoika pöristeli mopollaan pitkin öistä thaimaalaista maaseutua, ja minä istuskelin tyytyväisenä tietokonelaukkuineni kyydissä.

Viimeinen haaste oli saada vaksi päästämään meidät resorttini alueelle. Kun poika oli tuonut minut perille, yritin maksaa, mutta hän heilautti kättään ja huristeli pois.

Kroonisten lähetysongelmien takia sane- lin juttuni kotitoimitukseen ja menin tavanomaisille neljän tunnin yönille.

Vesa Mäkinen

KIRJOITTAJA ON HELSINKILÄINEN FREELANCETOIMITTAJA.

TÄLLÄ PALSTALLA JOURNALISTIT MUISTELEVAT IKIMUISTOISIA TAPAUKSIA.

Tästä eteenpäin. Elokuussa voimaan tuleva uusi opetus-suunnitelma vauhdittaa digitaalisen oppimateriaalin kehitystä. Mari Rakkolaisen kädessä olevaa lukion äidinkielen kirjaa saa jo nyt painettuna ja digitaalisena, mutta "uuden opsin" myötä digikirja parane muun muassa interaktiivisilla tehtävillä.

Kansien ja ruudun välissä

NINA ERHO, TEKSTI • HELI SAARELA, KUVA

Mari Rakkolaisella on hektiset ajat. Vuodenvaihteessa valmiina pitää olla uutta oppimateriaalia diginä ja printtinä.

Oppimateriaalien tuottaja **Mari Rakkolaisen** työnsä kulminoituu tänä syksynä tutun kuuloinen muutos: digi tulee vauhdilla, mutta samaan aikaan päivitetään printtiä.

"Työ on lisääntynyt ja teknistynyt valtavasti", Rakkolainen sanoo.

Digitaalisesta oppimisesta on intoiltu paljon, mutta vielä viime vuonna sähköisten julkaisujen

osuus oli alle viisi prosenttia oppikirjojen kokonaismyynnistä. Siltä osin kun kysyntää on jarruttanut tarjonnan puute, tilanne muuttuu nyt. Elokuussa voimaan tuleva uusi opetus-suunnitelma painottaa digiä, ja kustantamot urakoivat materiaalia sen mukaan.

Alalla on joitakin diginatiiveja kustantajia, mutta perinteisissä taloissa printin päälle tuleva digi lisää hallinnoitavien nimikkeiden määrää. Uusien järjestelmien testaaminen ja opettelu vie aikaa. Osaksi työprosessia ovat tulleet koodaajat, joiden osaaminen on kallista ja haluttua.

"Lisäksi osa sisällöistä pitää copypasteta sähköiseksi ennen kuin saamme kaikki kirjailijat koulutettua digimailmaan."

Otavan oppimateriaalien kustannusjohtaja **Teuvo Sankila** sanoo, että kustannustoimittamisen muutokseen on yritetty valmistautua panostamalla sisäiseen koulutukseen jo parin vuoden ajan.

"Uuden tekniikan lisäksi pitää hahmottaa, millaista on toimiva digitaalinen pedagogiikka. Tarkoitus ja toive tietenkin on, että sisältö syntyisi eri kanaviin yhdellä työllä."

Osaltaan digitalisoinnin vauh-

tiin vaikuttavat opettajien mieltymykset, kuntien resurssit ja se, kuinka toimivia standardeja alan toimijat saavat aikaan. Suomen Kustannusyhdistys on toivonut valtiolta kansallista tunnustautumista, jonka avulla oppilas näkisi kaikki sähköiset aineistot kerralla ja opettaja voisi seurata niillä työskentelevä.

"iPadien hankkiminen kouluun ei riitä, vaan digitaalisuuden anti opetukselle pitää miettiä ja koko teknisen polun pitää toimia. Kun materiaalin löytäminen ja käyttäminen on helppoa, sitä hankitaan", Sankila sanoo. ●

Väriävä viiva

Mainonnan ja journalismin veteen piirretty viiva on siirtynyt toimittajien korvien väliin, kirjoitti **Elina Grundström** Journalistissa 11/2015. Yhä useampi freelancetoimittaja kun tekee myös viestintää.

Viiva aaltoilee vahvemmin kuin Grundström arvasikaan.

Eräs jutunvälitystoimisto osti minulta yritysasiakkaansa nettisivulle seminaarista tekstinpötkän, jossa tietenkin piti korostua hyvä fiilis. Välittäjä ehdotti, että tarjoaisin seminaariuutista myös päivälehtiin.

En suostunut. Jos myös päivälehden jutussa olisi myönteinen poljento, se haiskahtaisi mainokselta. Kielteinen poljento puolestaan

MARI MANNINEN marinkotimeili@gmail.com KIRJOITTAJA ON VAPAA TOIMITTAJA PEKINGISSÄ.

”Sitä ei kerrottu, että jutun kirjoittaja on järjestön oma tiedottaja.

ketuttaisi yritysasiakasta.

Aaltoviivailmiö lieenee yleistynyt, mutta uusi se ei ole. Vuosia sitten huomasin erään kulttuurilaitoksen esitteessä puffijuttuja kriitikolta, joka teki lehtiin kritiikkejä saman laitoksen esityksistä. Sen jälkeen en uskonut hänen arvioihinsa.

Freelancerina toimiva taloustoimittajatuttuni säilyttää journalistisen riippumattomuutensa näin: Jos hän kirjoittaa yrityksen omaan

julkaisuun, hän ei kirjoita samasta yrityksestä muuhun mediaan. Tähän hän ainakin pyrkii, mutta freelancerin ansiot ovat kovin tiukassa.

Minun on helppo olla korkeaotainen, sillä tällä haavaa ulkomailla elän pitkälti mieheni siivellä.

Aaltoviivan paikkaa etsivät työsuhteisetkin. Helsingin Sanomien rikostoimittaja **Minna Passi** käy välillä katastrofialueilla Punaisen Ristin tiedottajana. Päätöyssään

hän jäävää itsensä SPR:ää koskevista uutisista. Passi toivoo, että toimittajat useamminkin ymmärtäisivät jättää tekemättä juttuja omista harrastusseuroistaan.

Luultavasti mutkattomimmin jääviyskysymyksiin suhtautuvat ne, jotka ovat laajentaneet työtään vasten valtavirtaa, eli liike-elämästä freelancejournalisteiksi.

Liikemiehiä verkottavan Shanghaiin suomalaisen kauppakamarin toiminnanjohtaja **Oskar Helling** toimii myös *Kauppalehden* juttupalkkiopohjaisena kirjeenvaihtajana.

Hän ei näe rooleissa ristiriitaa: Eikö ole hyvä, että edes joku kirjoittaa talousanalyysiä Kiinasta? Ja onhan hänen muutenkin tehtävä työkseen, kun *Kauppalehti* ei tahtonut täysipäiväistä kirjeenvaihtajaa.

Kenties jääviyskeskustelu on jo myöhäistä. Äskettäin *Keskisuomalaisen* Nepal-uutisessa kerrottiin näkyvästi Kirkon Ulkomaanavusta. Sitä ei kerrottu, että jutun kirjoittaja on järjestön oma tiedottaja.

Savon Sanomat on alueensa ykkösmedia, Suomen kuudenneksi suurin päivittäin ilmestyvä sanomalehti. Lehden kokonaistavoittavuus on 283 000 (KMT 2015) ja keskileikki 52 934 (LT 2014). Sisältömme tavoittavat tehokkaasti lukijamme myös ripeästi kehittyvässä verkkopalvelussamme. Savon Sanomat kuuluu pörssinoteerattuun Keskisuomalainen Oyj -konserniin.

Työ odottaa tekijäänsä.

Pestaamme

KESÄTOIMITTAJIA JA -KUVAAJIA

päätoimitukseemme Kuopioon. Paikkoja on avoinna uutis-, kulttuuri-, urheilu- ja verkkotoimituksissa. Tarvetta on myös arkistohoitajalle.

Etsimiltämme henkilöiltä edellytämme ennakoluulotonta asennetta, oivaltavuutta ja ideointitaitoja sekä alan kokemusta ja soveltuvaa koulutusta.

Me puolestaan tarjoamme mahdollisuuden työskennellä ja kerätä kokemuksia nopeasti kehittyvässä mediatalossa. Jos kiinnostuit, lähetä hakemuksesi 29.12.2015 mennessä.

Osoite toimittajahakemuksille on hakemukset@savonsanomat.fi.

Työnäytteitä voi olla enimmillään viisi.

Kuvaajahakemukset osoitteeseen tuire.punkki@savonsanomat.fi.

Kuvanäytteitä pyydämme maksimissaan kymmenen.

Lisätietoja pesteistä antavat

Va. päätoimittaja Seppo Rönkkö puh. 050 597 9604 ja kuvatoimituksen esimies Tuire Punkki puh. 050 331 1502.

Emme käsittele paperilla tulleita hakemuksia.

Valinnat teemme tammikuun loppuun mennessä.

**SAVON
SANOMAT**
savonsanomat.fi

Kynä on miekkaa vahvempi.

Etsi Xpertti

ETSITKÖ JUTTUUSI TUTKIJA-ASiantuntijaa?

palveluksessasi www.etsixpertti.fi

YLIOPISTOT,
TUTKIMUSLAITOKSET JA

YHTEINEN
YMMÄRRYS

Mediatalo ESA on Päijät-Hämeen johtava mediayhtiö, joka on erikoistunut painettujen ja digitaalisten sisältöjen sekä mediapalveluiden tuottamiseen. Mediaperheeseen sisältyvät sanomalehdet Etelä-Suomen Sanomat ja Itä-Häme, verkkopalvelu ESS.fi, Radio Voima, kaupunkilehdet Uusi Lahti, Hollolan Sanomat, Päijät-Häme, Nastola-lehti sekä Orimattilan aluelehti. Lisäksi Mediatalo ESA tarjoaa monipuoliset paino- ja jakelupalvelut. Lisätietoja yrityksestä löydät osoitteesta www.mediataloesa.fi.

KESÄTYÖNTEKIJÖITÄ TOIMITUKSEEN - DIGITAL FIRST? KYLLÄ!

Haemme uudenlaiseen mediatekemiseen kykeneviä kesätyöntekijöitä Etelä-Suomen Sanomiin ja Itä-Hämeeseen työskentelemään toimittajana, kuvaajana, graafikkona, taittajana tai informatikkona.

Haemme kesäksi ihmisiä, joilta luonnistuu sekä sanomalehtijutun tekeminen että online-maailmaan hyppäminen. Tärkeintä on avoin mieli ja innokas asenne. Lisäksi edellytämme sujuvaa kynää, ideointikykyä, alan opiskelua ja modernin mediamaailman kanavien tuntemusta sekä kuvaajilta ja graafikoilta kykyä kertoa asiat visuaalisesti myös verkossa.

Tarjoamme mahdollisuuden hankkia monipuolista työkokemusta nykyaikaisesta journalistisesta työstä. Kerro hakemuksessasi, mihin tehtävään haet ja mille osastolle ensisijaisesti haluaisit: uutisiin, talouteen, urheiluun, kulttuuriin, teemoihin vai online-deskiin. Liitä hakemukseesi myös CV ja kolme juttu- tai työnäytettä.

Lisätietoja Etelä-Suomen Sanomien kesätyöpaikoista antaa toimituspäällikkö Hanna Myyrä 3.12. klo 15-16 ja 9.12. klo 10-11, puh. 044 7360 709. Itä-Hämeen kesätyöpaikoista tiedusteluihin vastaa päätoimittaja Jari Niemi 11.12. klo 10-11 ja 15.12. klo 10-11, puh. 044 7360 705.

Lähetä hakemuksesi viimeistään 30.12.2015
Mediatalo ESan verkkosivujen kautta
www.mediataloesa.fi > Yritys > Meille töihin.

Etelä-Suomen Sanomat / Itä-Häme / ESS.fi / Radio Voima

mediatalo
ESA

PATRICIA SEPPÄLÄN SÄÄTIÖ

Apurahat 2016

kuvajournalismin,
lehtikuvauksen ja muun
dokumentoivan ja raportoivan
valokuvauksen edistämiseen.

Apurahoja voi hakea

- alan opetukseen ja opiskeluun, tutkimukseen ja kehittämiseen
- alan projekteihin, esim. näyttelyt (ei kirjahankkeisiin tässä haussa).

Mahdolliset kuvanäytteet:

korkeintaan A4 koko ja 1–4 vedosta.
Suositelijan nimi ja yhteystieto.

Digitaalinen kuvankäsittely

intensiivikurssi lehtikuvaajille,
kuvajournalismin opiskelijoille ja
toimituksen kuvankäsittelijöille
keväänä 2016 Helsingissä.

Edellytys Adobe Photoshopin
hyvät perustaidot.

Kurssin johtaa Timo Kirves.
Säätiö kustantaa.

Apuraha- ja kurssihakemukset vain lomakkeella
www.patriciaseppalansaatio.fi

Hakuaika päättyy 29.1.2016

PATRICIA SEPPÄLÄN SÄÄTIÖ

Annankatu 25 A, 00100 Helsinki
www.patriciaseppalansaatio.fi, toimisto@patriciaseppalansaatio.fi
Puh. 044 586 6144

**Kauneimmat
Joululaulut
tekee hyvää**

Toimittajien Kauneimmat Joululaulut

Lähetyskirkossa, Tähtitorninkatu 18, Helsinki
Keskiviikkona 9.12.2015 klo 17

Glögiä ja pientä välipalaa tarjolla klo 16 lähtien.
Lauluhetken juontaa Yle saamen Helga Siljander.

Laulutoivomuksensa esittävät: Ulla Ahvenniemi,
Johannes Ijäs, Hedvig Långbacka ja Freija Özcan.

Tervetuloa laulamaan yhdessä!

SUOMEN LÄHETYSSEURA

Katse eteenpäin. Irtisanomisen jälkeen Minna Kiistalasta tuntui, että ainoa oikea paikka on yksin huovan alla. "Nyt tuntuu jo siltä, että hyviä asioita voi tapahtua yhtä nopeasti kuin ikäviä."

Kohti parempia päiviä

NINA ERHO, TEKSTI • HELI SAARELA, KUVA

Toimittaja Minna Kiistala irtisanottiin Gloriasta lokakuussa. Ensijärkytyksen hälvettyä unelmat nostavat päätään.

”Jotkut siivoavat työpöydän valmiiksi, jotta voivat tarvittaessa lähteä heti.

Minulla oli siinä hirveä kaos ja hommat ihan levällään, kun sain kenkää.”

Glorian ainoa kirjoittava toimittaja **Minna Kiistala** irtisanottiin Sanoman yt-neuvotteluissa lokakuussa, mutta töitä riitti tehtäväksi vielä. Hän oli juuri tehnyt ison henkilöhaastattelun, joka oli nauhalla purkamatta.

”Pari päivää siinä meni. Oli niin vaikea kuunnella, kun iloisena pölöttelin ja naureskelin haastateltavan kanssa.”

Silti hän kirjoitti jutun, koska lehti tarvitsi sen – ja myös, koska rakas työ tuntui tärkeältä hyvästellä tyyllillä. Toista isoa

juttua hän ei sentään lähtenyt tekemään, vaikka alkusokissa vannoikin, että ”ammattilainen hoitaa hommat”.

”Se ei vaan jotenkin uponnut päähän, että tämä on nyt ohi.”

Toisin kuin edellisten yt-neuvottelujen aikana, tällä kertaa Kiistala ei halunnut panikoida etukäteen. Irtisanomisen jälkeen päällimmäiseksi jäivät irrallisuus ja suru.

”Kyyneleet olivat herkässä.

Tuntui kuin ihmissuhde olisi katkennut yksipuolisella päätöksellä. Meni ruokahalu ja unet, ja piti hengitellä vaan.”

Kiistala purki tunteitaan blogaukseen, joka levisi laajasti somessa. Jaettuna tuska laimeni, ja ystäviltä ja tuntemattomilta tulvi tukea. Kiistala ei usko avautumisen kaduttavan myöhemmin.

”Minusta on tärkeää tallentaa autenttisia, raakoja hetkiä. Ihmettelyn postauksia, joissa menään kohti uusia haasteita ja kiitellään ihanista vuosista, vaikka

oltaisiin ihan paskana. Jos sattuu, sen saa sanoa, eikä heikko hetki tarkoita, että ihminen itsessään on heikko.”

Vaikka Kiistala kirjoitti vuosia *Gloriaan* täydestä sydäimestään, nyt hän toivoo, että olisi aiemmin ryhtynyt jalostamaan lifestyle-osaamisestaan vaihtoehtoista uraa. Hän harrastaa kiinteistösiioittamista mutta ei vielä niin isosti, että palkkojen laskemisen voisi unohtaa.

”Haluaisin tehdä lehti-juttuja, kirjoja ja käsikirjoituksia ja oppia jonkun uuden välineen, kuten radion. Ei *Gloria* osannut minusta kaikkia paukkuja ottaa.”

Sanoma on jo tarjonnut irtisanotulle haettavaksi toimittajan paikkoja. Kiistala ei ole kiinnostunut kokoaikaisesta pätäktyöstä.

”En halua kerran vuodessa panikoida sitä, että sopimus loppuu. Mielelläni rakentaisin jotain omaa nyt, kun voin vielä unelmoida.” ●

SJL:N ELÄKELÄISILLE JÄSENMAKSU

Suomen Journalistiliitto alkaa vuoden 2016 alusta lähtien periä eläkeläisjäseniltään jäsenmaksua. Asiasta päätti Journalistiliiton valtuusto vuoden 2014 syyskokouksessa.

Maksu on 7,5 euroa kuukaudessa eli 90 euroa vuodessa. Maksu peritään maaliskuussa ja syyskuussa. Kerralla perittävä summa on 45 euroa.

Jäsenmaksua vastaan eläkeläisjäsen saa *Journalistin*, pressikortin, juristipalvelut ja muut liiton jäsenpalvelut, kuten mahdollisuuden osallistua jäsenyhdistysten toimintaan ja tilaisuuksiin. Jäsenmaksuun ei sisälly vakuutusta.

Maksu koskee vain tulevia eläkeläisiä. Ennen vuoden 2015 loppua eläkkeelle jäävät jäsenet saavat jäsenmaksuvapautuksen loppuikäseen. *Journalistin* tilauksesta he joutuvat maksamaan 45 euron tilausmaksun.

Liitossa on nyt noin 4 000 eläkeläistä. Eläkkeelle siirtyä vuosittain noin kaksisataa SJL:n jäsentä.

Manu Marttinen

SAL:IN JA HSY:N YHDISTYMINEN MYÖTÄTUULESSA

Suomen Aikakauslehdentoimittajain Liiton ja Helsingin Sanomalehtimiesyhdistyksen yhdistyminen on toteutunut. Molempien liittojen hallitus tulee esittämään yhdistymistä jäsenistölle ensi kevään vuosikokouksessaan, SAL:n puheenjohtaja **Taru Taipale** vahvistaa. Yhdistymistä on selvitetty viime kesästä saakka.

Yhdistysten syksyllä perustama yhteinen selvitysryhmä selvittää parhaillaan vastauksia käytännön kysymyksiin. Ryhmässä tutkitaan muun muassa, perustetaanko SAL:n ja HSY:n tilalle kokonaan uusi yhdistys vai lakkautetaanko niistä toinen, sekä millaisella mekanismilla jäsenet ja yhdistysten varallisuus siirtyvät uuteen yhdistykseen.

”Olemme olemassa jäseniämme varten. On ilman muuta selvää, että isompi yhdistys pystyy tarjoamaan jäsenilleen enemmän palveluja”, Taipale sanoo.

Yhdistykset harkitsevat parhaillaan muuttoa toisiin tiloihin Hakaniemen toimistosta. Virallista päätöstä asiasta ei ole vielä tehty.

Manu Haapalainen

Turvaa henkesi

Kaupan päälle kampanjaetu -30 %

Elämässä riittää muuttujia, joita ei aina voi itse kontrolloida. Voit kuitenkin huolehtia perheestäsi ja itsestäsi kunnollisella vakuutusturvalla.

Turvaa henkesi – ota itsellesi henkivakuutus niin saat koko perheellesi sairauskulu-, tapaturma- ja matkavakuutukset -30 % alennuksella ensimmäisen vuoden vakuutusmaksuista.

Tule käymään, soita tai jätä yhteydenottopyyntö netissä

Etua ei saa verkkokaupasta. Vain ammattiliiton jäsenille. Voimassa 1.9.–31.12.2015. Henkivakuutuksen myöntää LähiTapiola Keskinäinen Henkivakuutusyhtiö.

Turva tukee suomalaista elokuvaa.

NAPAPIIRIN SANKARIT 2

Keskinäinen Vakuutusyhtiö Turva ☎ 01019 5110 🌐 www.turva.fi

Onko Kopiosto- valtakirjasi ajan tasalla?

Journalistiliitto pyytää valokuvaavilta toimittajajäseniltään Kopiosto-valtakirjan laajennusta, joka auttaa liittoa tekijänoikeuksien valvonnassa ja tekijöitä heille kuuluvien korvausten saamisessa.

Lue lisää osoitteesta www.journalistiliitto.fi/uutiset. Uutinen aiheesta on julkaistu tämän lehden ilmestymisviikolla.

Suomen Journalistiliitto
Finlands Journalistförbund

Suomen Journalistiliitto

PUHELINVAIHDE / TELEFONVÄXEL
(09) 6122 330

KÄYNTIOSOITE / BESÖKADRESS
Säästöpankinranta 2, 7.krs.
00530 Helsinki
Sparbankskajen 2, 7. vån.
00530 Helsingfors

POSTIOSOITE / POSTADRESS
Siltasaarenkatu 16,
00530 Helsinki
PL 252, 00531 Helsinki /
Box 252, 00531 Helsingfors

SÄHKÖPOSTIT / E-POST
info@journalistiliitto.fi
jasenasiat@journalistiliitto.fi
(jäsenasiat/medlemsärenden)
etunimi.sukunimi@journalistiliitto.fi
fornamn.efternamn@journalistiliitto.fi

VERKKOSIVUT / WEBBSIDOR
www.journalistiliitto.fi
www.journalistforbundet.fi

FINKA / A-KASSA
www.finka.fi
(09) 8689 400

*Suomen Journalistiliitto on ammattijärjestö,
jonka tehtävä on valvoa journalistien ja journalismin etuja.
Jäsenkuntamme koostuu viestintäalan ammattilaisista,
kuten toimittajista, kuvaajista, graafikoista, kääntäjistä
ja kustannustoimittajista.*

Suomen Journalistiliitto
Finlands Journalistförbund

JOURNALISTI

Suomen Journalistiliiton
ammattilehti
91. vuosikerta

SEURAAVAN LEHDEN
ILMESTYMISAIKATAULU
15/2015 aineisto 9.12
ilmestyy 17.12

ILMOITUSMYynti:
ilmoitukset.journalisti@journalistiliitto.fi, 044 755 5002

Aineisto-ohjeet, väriprofiilin
ja hinnat löydät osoitteesta
www.journalisti.fi › ilmoittajille

**VARAA ILMOITUSTILASI
AJOISSA.
ILMOITUKSET
3,00 €/PMM**

Koukussa ensi kerrasta

Hevoset merkitsevät Katja Ståhlille paljon enemmän kuin ratsastusta. Kommunikointi uljaiden ystävien kanssa sujuu vuosikymmenten kokemuksella.

NINA ERHO, TEKSTI • LIISA HUIMA, KUVA

”Jankkasin ja jankkasin isälle päästäkseni hevosen selkään. Kun lopulta pääsin, olin katketa onnesta. Se vaan oli niin hienoa – ihan maailman parasta.”

Lapsena vantaalaislähiössä asunut **Katja Ståhl** havahtui hevosten olemassaoloon vasta, kun hänen isänsä muutti Hämeenlinnaan Aulangon tallin naapuriin – mutta sitten se olikin menoa. Seuraavaksi piti vaatia ratsastuksen alkeiskurssi äidiltä, joka ei tahotonut lämmitä kalliille harrastukselle.

”Nyt on yhdessä naurettu sille, kun hän sanoi, että viitsiikö sulle ostaa varusteita, kun kohta kuitenkin lopetat.”

Nykyään Ståhlilla on oma hevonen Unna, joka synnytti keväällä varsan. Ståhl aikoo pitää myös sen, jotta hänellä ja etenkin tytärillä on ratsu sittenkin, kun Unna jää eläkkeelle.

LASTENSA PIKKULAPSIVUOSINA Ståhl sai harrastuksen mahtumaan kalenteriin kuljettamalla heitä mukanaan talleilla, samoin koiraa. Nykyään mukana on useimmiten kaksi koiraa, vehnäterrieri Mimmi ja australiapaimenkoira Pipsa.

Unna-hevonen asuu Kirkkonummella tallilla, jossa hintaan kuuluvat ruoka ja perusulkoilu. Ståhl itse käy ratsastamassa ja huoltamassa sitä monta kertaa viikossa, viime aikoina joka päivä, kun tammaa kuntoutetaan varsomisesta.

Ståhl sanoo hevoshommien olevan vastapainoa ihan kaikelle ja ennenkin sisäinen pakko kuin harrastus.

”Ilman hevosia olisi vähän kuin lakkaisi nukkumasta tai syömästä. Tämä ei ole pelk-

kää ratsastusta vaan eläinten läsnäoloa. Itse asiassa ratsastus on tuuria, joka voi olla pitkäänkin pois, jos hevonen ei ole kunnossa.”

Viime aikoina harrastuksesta on tullut myös yksi Ståhlin töistä, kun hänen hevosbloginsa pyydettiin *Apu*-lehden blogeihin.

VAIKKA TALLILLA VITSAILLAAN hevosten voit-tavan ihmiset, oikeasti siellä käyminen on myös mukava sosiaalinen tapahtuma. Ihmisten kohtaamiset ovat rentoja, kun keskiössä ovat hevoset, eivät iät tai tittelit.

”Ilman hevosia olisi vähän kuin lakkaisi nukkumasta tai syömästä.”

Kun Ståhl puhuu Unnalle, hevonen tuntuu ymmärtävän. Vuosikymmenet hevosten kanssa ovat opettaneet Ståhlin tulkitsemaan niitä eleistä ja asennoista. Etenkin oman hevosen ostettuaan hän huomasi, että kun hevoseen uskaltaa luottaa, se luottaa takaisin ja rentoutuu. Unna on Ståhlin kolmas hevonen.

Toisinaan iltapimeällä tihkusateella ratsastusmotivaatio ei ole ihan timanttia. Hui-pussaan kokemus on kirkkaana syyspäivänä, kun mennään metsässä, katsellaan valkohäntäpeuroja, jutellaan.

Ainoa oikeasti huono puoli harrastuksessa on, että siihen menee ”helvetisti rahaa”. Silti Ståhl on sitä mieltä, että sijoitus kannattaa.

”Mikä olisi viisaampi rahareikä kuin tällainen, joka kumuloi omaa mielenferveyt-tä?” •

VAPAALLA

KATJA STÅHL

● 46-vuotias toimittaja.

● Kolumnisti Apu- ja Apteekkari-lehdissä.

● Pitää Kavioliitossa 30v -blogia.

● Tekee vuoden loppuun asti 7 Oikein -haastateluohjelmaa Radio Novassa.

● Tekee juonto- ja puhekeikkoja.

● Työskennellyt myös Suosikin päätoimittajana, uutisankkurina Nelo-sella, tv-toimittajana ja -tuottajana sekä levy-yhtiön tiedottajana.

● Julkaissut kirjat Tyttöjen kesken (Gummerus, 2002) ja Se on niin kauris (Tammi, 2013).

◀ Olisit heti sanonut.

Unna-hevosella piti kiirettä ympäri karsinaa, kunnes Ståhl kertoi sille, että rampaaminen kesken harjauksen on todella ärsyttävää. Harjauksen jälkeen siistitään ylimääräiset karvat leukaperistä ja korvista.

Mun oma analyysi

Pariisin terrori-iskusta on kirjoitettu valtava määrä analyysejä, joilla joukkomurhan syitä ja seurauksia on koitettu avata lukijoille.

Ehkä yllättävimmän arvion tapahtumien syistä esitteli heti tuoreeltaan 14. marraskuuta *Iltamakasiini*-verkkolehti, jonka mukaan viikko ennen murhailtaa Le Bataclanissa esiintyneellä suomalaisyhtyeellä Children Of Bodomilla olisi jotain tekemistä joukkomurhan kanssa.

"Järkyttävän kysymys suomalaisittain lieneekin: onko suomibändin sanoma voinut olla myötävaikuttamassa Le Bataclanin murhenäytelmään", *Iltamakasiinissa* kysytään.

Yhtyeen kappaleiden nimiä sisältävässä otsikossa kysytään suoraan: "Vihaa minua! Minä palvon kaaosta! Minä satutan! Oletko jo kuollut?" Aiheuttiko suomibändin sanoma Pariisin terrori-iskun!?

Kova väite, mutta se ei sisällä journalistisen prosessin perustuotoksia, kuten faktoja. Yksi-kään jutussa esiin tuotu tieto ei tue väitettä, että tappajia olisi motivoinut suomalaisyhtyeen kappaleiden sanoma.

Journalistin toimituksen ajatukset ja rukoukset menevät *Iltamakasiinin* lukijoille ja heidän läheisilleen.

Manu Marttinen

Kieltäkää runk... huumori!

Kristillisdemokraattien kansanedustaja **Päivi Räsänen** lähti pari viikkoa sitten "huuhaa-uutiseksi" nimittämästään satiirisivusto *Tietoinfo.netin* jutusta. Sivuston uutisessa Räsänen mukamas ehdottaa masturboinnille 18 vuoden ikärajaa. Samainen *Tietoinfo* kertoo myös esimerkiksi **Paavo Arhinmäen** olevan kyllästynyt taistelemaan köyhien puolesta, koska "köyhät ovat laiskoja ja kiittämättömiä".

Ei ole oleellista, onko *Tietoinfo*ssa hauskaa, onnistunutta ja oivaltavaa satiiria (mutta onhan siellä). Räsänen joka tapauksessa rinnastaa pilailun vihasivustojen tahallisen virheelisiin uutisiin esimerkiksi maahanmuutosta. "Miten pitäisi reagoida", Räsänen kysyy reaktioksi kirjoittamassaan blogipostauksessa.

Huuhaa-Journalisti haluaa kantaa kortensa masturgate-kekon. Journalistiliiton viralli-

nen kanta on, että huumorituotteiden ja internet-sivustojen kuluttaminen on kiellettävä yli 60-vuotiailta, Sonkajärvellä syntyneiltä kristillisdemokraattisilta entisiltä sisäministereiltä.

Manu Haapalainen

Maksetaan kaikille näkyvyydellä

"Oletko oman elämäsi masterchef, armoitettu viherpeukalo tai kokeiletko innolla uusia kaudeneustuotteita?", kysyi *Turun Sanomat* verkkosivuillaan 9. marraskuuta. *TS* kertoi hakevansa bloggareita koti-, ruoka- ja hyvinvointi-sivustoilleen.

Palkkiosta lehti ei mainitse mitään. Sen sijaan bloggareille luvataan "näkyvyyttä Varsinais-Suomen suurimmassa mediassa", jonka omistaja teki viime vuonna voittoa 12 miljoo-

naa euroa.

Ainakin vielä kolme vuotta sitten palkkioksi sai myös lahjakortteja ja *Turkkarin* vuosikerran. Nyt lehden päätoimittaja **Kari Vainio** kertoo vain sen, että "käymme keskustelut bloggareiden ja verkkokolumnistien kanssa aina kahdenvälisesti".

Jes! Kuulostavat juuri sellaisilta talkoilta, joita Suomi kaipaa: Jokainen ravintola voisi rehdisti myydä pitsaa alle kuudella eurolla, jos kokin palkkana olisi hyvä näkyvyys avoimesta keittiöstä asiakkaille. Kestävyyssvajekin kurot-taisiin äkkiä umpeen, jos kätilöt olisivat kiitollisia näkyvyydestään Suomen suurimmissa synnytyssairaaloissa ja poliisit voisivat ylpeillä partioivansa kaupungin vilkkaimmilla ka-duilla.

Janne Salomaa

Yleisönosasto

Jari Peltonen

ÄITI AINA SANO, ETTÄ JOS ET LÖYDÄ
JOSTAIN MITÄÄN POSITIIVISTA SANOTTAVAA,
NIIN ÄLÄ SANO MITÄÄN...

